

Söderköpings-Posten

Upplaga: 22 000 ex

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet

www.soderkopingsposten.se

Avverkning utmed kanalbanken med hjälp av hästar
Sid 32

Västra Husby skola byggs till
Sid 4

Ny dokumentärfilm av Jenny
Sid 6

Fredrik går i pappas fotspår
Sid 20

50 kr per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för äldre

GULDKANT

GULDKANT

Vi söker jour- och familjehem till barn och tonåringar

Varmt välkommen att kontakta Lena och Karin på Norrköpingskontoret för mer information.

Victoria
BEHANDLINGSCENTER

070-830 44 80/072-89 93 00
info@victoriabehandlingscenter.se
Telefon: 08-648 1000

Vi ordnar fiber till dig i Söderköping

**Villor
Företag
Lägenheter**

www.sörpnet.se
Tel: 0121-71 44 10

SÖRPNET
SÖDERKÖPINGS STADSNET

Behöver du juridisk hjälp?

Behöver du juridisk hjälp med familjerätt? Jag har över 25 års erfarenhet som jurist. Välkommen att boka personlig rådgivning på plats vid mitt kontor i Söderköping, Norrköping eller Linköping.

- Testamente
- Vårdnad om barn
- Framtidsfullmakt
- Bouppteckning/arvskifte
- Äktenskapsförord
- Bodelning vid separation

Terese Landin, Södergårdens Juridiska AB
E-post: sodergardensjuridiska@gmail.com
Telefon: 070-617 62 00
Hemsida: www.sodergardensjuridiska.se
Adress: Storgatan 1, Söderköping

Tänker du sälja din bostad i höst?

Välkommen att kontakta din lokala mäklare för en fri muntlig värdering

Se bostäder till salu på www.serander.se

Storgatan 2, Söderköping
0121 219 20
www.serander.se
soderkoping@serander.se

Serander
Fastighetsförmedling

Vår härliga svenska skog

I detta nummer har tidningen temasidor om "jord/skog/jakt".

Skog, något som bara finns där och som vi tar för givet men som bidrar till oss på så många olika sätt. Sverige är rikt på skog. Av landets totala yta på 41 miljoner hektar så räknas hela 28 miljoner som skogsmark.

Skogen är av nationalekonomiskt intresse. Enligt www.bondeskolan.se så exporterade Sverige under 2020 skogs- och skogsindustriprodukter till ett värde av 145 miljarder kronor. Det var tio procent av värdet av Sveriges totala export av varor. Det som vi exporterar mest av är papper och papp. Sverige stod förra året för åtta procent av den totala pappersexporten i världen.

Skogen är en källa till mat, bl.a. svamp och bär. Men säkert har du hört talas om att bara 2-3 procent av våra svenska bär plockas. En inhemsk resurs och näring som enligt många skulle kunna utvecklas.

Några som uppskattar bärriset och som dessutom har det som viktig föda är rådjur och älg. Nyligen talades om att granskogen blivit vanligare och tätare i södra Sverige, vilket leder till mindre bärris och magrare älgar.

Viltköttet har en större betydelse för ekonomin än bären. Läs vårt reportage om hur du tar jägarexamen genom teoretiska och praktiska prov.

Skogens hälsoeffekt. Enligt uppgift så besöker årligen

mer än 90% av Sveriges befolkning en skog. Siffran torde ha ökat under de senaste åren under pågående pandemi.

Enligt www.utinaturen.fi så inverkar skogen positivt på hälsan och välbefinnandet på flera sätt:

"Den fysiska aktiviteten ökar i naturen: Utan att vi märker det rör vi oss raskare i naturen än inomhus, motionen känns lättare.

Skogen stimulerar oss och hjälper oss att stressa av: Koncentrationsförmågan förbättras och pulsen och blodtrycket kan gå ner.

Att röra sig i naturen främjar det sociala välbefinnandet och vi-andan: Vi förhåller oss mer positivt till andra människor och vi blir mycket snabbt på bättre humör.

Naturen i sig själv och att röra sig i naturen erbjuder möjligheter att svara på det moderna samhällets utmaningar angående hälsan och välbefinnandet. Sådana utmaningar är till exempel minskad motion, sittande livsstil och utbredd fetma samt de därtill anslutna riskerna för att insjukna i hjärt- och kärlsjukdomar, psykiska störningar och typ 2-diabetes. Fjärmande från naturen kan innebära försämrade möjligheter att upprätthålla både den fysiska och den psykiska hälsan och det sociala välbefinnandet.

Du kan söka dig ut i naturen på många olika sätt. När du rör dig och vistas i naturen bidrar dess dofter, ljud samt visuella och fysiska intryck till en övergripande och skön upplevelse för flera sinnesorgan och du märker av effekten även efteråt".

Skog och politik. Hotar ett effektivt skogsbruk den biologiska mångfalden, inte minst i fjällnära områden? Visst vill vi att arter ska bevaras, men vem ska betala för detta? Rimligtvis vi alla tillsammans, genom att naturreservat bildas och att markägare erhåller ersättning.

Många skogsägare vårdar skogen ömt, inte bara i nutid, utan har gjort det sedan generationer tillbaka. Detta har inte minst märkts i samband med de skogsbränder som tycks ha blivit mer frekventa i ett varmare klimat, bränder som förorsakar trauma när de på några dagar raderar ut arbete som lagts ned under decennier för att inte säga sekler.

Personligen uppskattar jag gamla och höga träd. Visst är det fantastiskt att promenera i en välkött park eller skog med olika trädslag och med kronor högt i skyn? Träd som genom åren sett generationer av människor passera och som ska möta nya i framtiden, långt efter oss.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Så gick det i kyrkovalet

Preliminärt valresultat kyrkofullmäktige i procent och mandat.

Söderköping S:t Anna församling

Valdeltagande: 17,09% (16,49% år 2017).

Partipolitiskt obundna (POSK): 55,43%, 14 mandat.

Samlingslistan: 23,12%, 6 mandat.

Borgerligt alternativ: 11,23%, 3 mandat.

Sverigedemokraterna: 10,21%, 2 mandat.

Östra Ryds församling

Valdeltagande: 16,42% (16,01% år 2017).

Med tro på framtiden i Östra Ryds förs: 100%, 15 mandat.

Kommande nummer 2021

Lördag 23 oktober

Tema: Bil och Däck/Julbord

Lördag 27 november

Tema: Jul/Vinter (Totalt 8 nummer per år)

Månadens annonsör

- Vi ser en stor fördel i att annonsera i Söderköpings-Posten då det verkligen är en lokal tidning som når ut till väldigt många läsare.

Dessutom är det rakt igenom en väl genomarbetad tidning som du som läsare gärna läser inte bara en gång utan flera gånger.

Vi har sett en positiv effekt på att vi nått ut till rätt potentiella kunder på lokal nivå. Dessutom har vi fått ett väldigt trevligt bemötande i varje kontakt med Daniel.

Sandra och Eva-Lena
Hemma hos Elsa

Vi lottar ut biljetter till "Samling vid pumpen"

Var med och tävla om biljetter till musikalfarsen "Samling vid pumpen" genom att svara på frågan: Från vilka årtionden är musiken i föreställningen?

Vi lottar ut två biljetter till tre lyckliga vinnare till föreställningen fredagen den 8 oktober.

Vill du vara med i utlottningen så skicka in namn och adress på ett vykort till Söderköpings-Posten, Storgatan 2, 614 30 Söderköping. Märk vykortet med "Samling vid pumpen". Vi vill ha ditt vykort senast den 4 oktober.

Lycka till!

Ladda hem Söderköpings-Postens app och ta del av lokala nyheter varje dag

Söderköpings-Posten

Storgatan 2
614 30 Söderköping

Telefon 0121-421 35

Mobil 0705-50 53 33

info@soderkopingsposten.se

www.soderkopingsposten.se

Ansvarig utgivare och ägare:

Åke Serander

Grafisk produktion och annonser:

Mikael Karlsson

Reportage och mediasäljare:

Daniel Serander

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: **Pressgrannar AB 2021**

Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?

Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.

info@soderkopingsposten.se

Nå alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet med en annons hos oss

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen **Guldkant i Söderköping**.

Gruppfräsändelse till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik, Vikbolandet och på ställ i Norrköping. Upplagan är 22 000 exemplar.

Capella

BEGRAVNING & JURIDIK

Vi finns för dig när livet förändras

www.capellaab.se
info@capellaab.se

Linköping 013-12 02 17
013-12 20 59

Åtvidaberg 0120-101 15

Finspång 0122-100 94

Norrköping 011-12 03 34
011-18 01 70

Söderköping 0121-102 01

Oktobererbjudande!

Kanalkrogen

Entrecote från Bjursund

Serveras med pepparsås
och klyftpotatis

245:-

Höstmeny med start den 4 oktober.
Vi anordnar din julfest utifrån dina önskemål.

Varmt välkomna önskar Graham med personal
Tel. 0121-135 90 • Kanalhamnen 2, Söderköping
(Bredvid Göta Kanal)

LA TEKNIK AB

Välkomna till LA TEKNIK AB / LedMatrix
Vi importerar direkt från tillverkare
och har ett stort utbud av belysning för
HEMMET-LANTBRUK-INDUSTRI

Strålkastare lämpliga till
GÅRDSPLAN, Paddock, MASKINHALL m.m.

**PROFFSLAMPA
PÅ KÖPET
VÄRDE 695kr**

2995kr
Inkl. moms

**PROFFSLAMPA
PÅ KÖPET
VÄRDE 695kr**

2700kr
Inkl. moms

LED Strålkastare
LMSL-FLA-YWT200G200
200 Watt
>28000lm
90 graders ljusöppning
Ljuskfärg: Dagsljus
IP65
Garanti 5 år

Välkommen in i vår butik

LED Strålkastare
LM-SE-PA01-200
200 Watt
>28000lm
120 graders ljusöppning
Ljuskfärg: Dagsljus
IP65
Garanti 5 år

Normal lampa LED
4watt motsvarar 40watt glödljus
Socket: E27
Ljuskfärg: Varmvit
Dimbar
Garanti 2 år

4watt NU 39kr ord 49kr
6watt NU 49kr ord 59kr

695kr
Inkl. moms

Proffsarbetslampa
LM-STB200-10W
10 Watt
>700lm
Löstagbart batteri
Magnetfot
Garanti 2 år (OBS ej batteri)

Vi hyr ut SKYLIFTAR & MOBILA ARBETSPLATTFORMER

Erbudandet gäller t.o.m. 31/10 - 2021
eller till lagret är slut.

Visningslokal / Butiksförsäljning
Ringvägen 40, Söderköping
Öppet efter överenskommelse
Lars Andersson 070-456 86 33
Göran Fredriksson 070-590 81 49

Tempo Trollet

Passa på - Fantastiska priser!

79,95 kr/st
Kräftor från Turkiet
Ca 20 st - 700g

35,00 kr/st
Mix box
15 pack

Erbudandet gäller till den 25 oktober eller så länge lagret räcker

Gilla vår Facebooksida för erbjudanden och tävlingar - Telefon 0121-21750

Postombud - ATG - Svenska Spel - Manuell chark

Bio Consulting AB

Fönsterbyttar tankar?

FÖNSTER

Byt enbart Fönsterbågar om karmarna är i bra skick!

KOSTNADS EFFEKTIVT!

Svensktillverkade fönster DIREKT från FABRIK

Lilla Bäckermåla Valdemarsvik 0709 68 58 08

Om- och tillbyggnaden innebär att skolan blir nästan dubbelt så stor med i princip två parallella klasser, årskurs F-6.

Rektor Tony Eriksson berättar om byggnationerna vid Västra Husby skola.

Västra Husby skola byggs till

Många som passerat Västra Husby skola har säkert sett att omfattande byggnadsarbeten pågår. Jag blev nyfiken på att få veta mer och kontaktade rektor Tony Eriksson.

Vi träffas på Tonys rum och jag tänker på alla elever som genom åren hotats med att få besöka rektorn om inte buset upphörde. Själv var jag dock en snäll elev som slapp besöka rektorn. Här blir jag istället vänligt mottagen av Tony och när vi senare går ut på gården märker jag att det är nya tider. Barnen ropar på Tony och det skojar friskt. Det verkar faktiskt som att han känner de flesta barnen till namn. Det beror till viss del på att Tony ibland går in och undervisar när det uppstår personalbrist. Han tycker om att undervisa, men det är svårt att hinna med vid sidan av sysslorna som rektor.

Tony har arbetat i Västra Husby i ungefär ett och ett halvt år. Tidigare var han rektor för Ramunderskolans högstadium i Söderköping. Skillnaderna är förstås stora, men han trivdes mycket bra också på Ramunderskolan.

Om- och tillbyggnaden innebär att skolan blir nästan dubbelt så stor med i princip två parallella klasser, årskurs F-6. Det kommer att saknas två klassrum, men det som tillkommer är fem klassrum med tillhörande gruppum, salar för träslöjd, textilslöjd, bild/hemkunskap, musik samt ett nytt personalrum. Dessutom byggs kök och matsal om och till. Byggnationen av kök började i maj och det innebär nu att barnen provisoriskt äter i hembygdsgården som ligger 600 meter bort och att maten tillagas i Söderköping.

I nuläget går 200 elever i Västra Husby skola, efter om- och tillbyggnad blir kapaciteten ungefär 250 barn.

Utomhus tillkommer en utomhusarena som visserli-

gen inte tillhör skolan utan av fritidsförvaltningen, men som kommer att användas av verksamheten. Arenan utrustas med konstgräs och mål, och vintertid kommer den att kunna spolas till isbana. Behov av arenan kommer också att finnas med tanke på att den befintliga skolgården minskar i yta när ny byggnation uppförts.

Tony är du nöjd med de nya lokalerna eller hade du önskat ytterligare utrymmen?

- Vi är jättenöjda. Jag började här i samma veva som det beslutades om de nya lokalerna. Det är klart att vi hade önskat större lokaler för en helt tvåparallellig skola, men marken med skolgård är för liten för det. Nu kommer vi inte behöva nyttja de små provisoriska rummen och för vissa ämnen bussa elever till Östra Ryds skola. När skolan är tillbyggd så kommer det till en början bli kanske 17-18 elever per klass. Utmaningen för oss blir då att få ihop det ekonomiskt, med "elevpeng" per elev och högre kostnader.

Skolmatsalen ska vara klar till höstterminen och övrig byggnation i november 2022. Hela projektet kommer att kosta ungefär 75 miljoner kronor.

Bakgrunden till det ökade elevantalet är att det byggs nya villor i framförallt Snöveltorp och Luddingsbo, men även att tidigare fritidshus omvandlas till permanentboenden. Antalet elever ökar till över 30 i åldersgrupperna och behovet blir då två klasser, men inte i alla åldersgrupper. Det kommer dock att dröja några år innan det blir behov av en helt tvåparallellig skola. På mellanstadiet tappar vi en del elever som väljer friskola i Norrköping, där kanske båda föräldrarna arbetar.

Hur är det med personalomsättningen, det är brist på pedagoger och många andra grupper, det är konkurrens med löner och så?

- Jag upplever det inte som något större problem. Vi har nu haft ett par tjänster utannonserade och fått ett 20-tal sökande, visserligen inte alla med behörighet. Men det är ju så att om min personal trivs så talar de gott om skolan och det sprids till kollegor i regionen.

Vad tycker du är speciellt bra med Västra Husby och skolan?

- Det är en fantastisk elev- och personalgrupp. På mindre skolor så tajtar man ihop sig som grupp. Man stöttar och hjälper varandra, det märks i samhället också att man bryr sig om varandra, det är viktigt. När vi har talat om de nya estetsalarna och arenan kan också nämnas att de inte bara är för skolan utan också ska kunna användas av föreningsliv, pensionärer och andra, utanför skoltid. Skolan ska vara ett centrum för Västra Husby och bidra till en "vikänsla". De boende ska känna en stolthet för skolan och bygden. Känslan finns redan, inte minst genom fotbollsklubbens stora engagemang.

Vi går genom nuvarande lokaler och bort till bygdegården. På vägen möter vi barn och de hejar glatt. Min närvaro väcker stor nyfikenhet och de undrar vem jag är och vad jag heter. För dagen är jag klädd i min svarta kavaj och ett av barnen undrar - är du kompis med Stefan Löven?

Åke Serander
Text och Foto

Hinner du inte med tvätten? Anlita TVÄTT-Stället, istället!

- Tvätteriet som erbjuder det ni önskar

För öppettider och prislista m.m.
se vår hemsida.

tvattstallet@outlook.com
www.tvätt-stället.se
073-533 58 90
Hagatorget 2F
614 30 Söderköping
Följ oss gärna på Facebook

RUT-avdrag
på de flesta av
våra tjänster!

BETTIFIX
Kläder för
Honom, Hennes
& Barnet

HÖSTNYTT HOS
BETTIFIX
VARMT VÄLKOMMEN!

Öppet: Mån-Fre 10-18, Lör 10-14 - Tele: 0121-21404

Hushållsnära tjänster
inspirera
Rot- och Rut

Starta med företagsstäd i
höst och upplev skillnaden

Kontorsstädning - Fönsterputsning - Storstädning
Trädbeskäring - Trädgårdsservice

www.inspireraomsorg.se - info@inspireraomsorg.se
Linda Wallman: 070-618 02 31

Vid livets slut finns vi här. Varje dag. Dygnet runt.

Jour
dygnet
runt

När det ofattbara händer, så finns vi alltid här. Vi hjälper till med allt från begravning och bouppteckning till gravvård och familjejuridik. Välkommen att kontakta oss.

Oliver Jernberg
Begravningsrådgivare
Skönbergagatan 11, Söderköping
soderkoping@fonusost.se
0121-146 40

FONUS
ÖST

VÄLKOMMEN TILL VÅR BUTIK!
LÄMNA IN DENNA KUPONG OCH FÅ HELA
20% RABATT

KUPONGEN GÄLLER TILL 2021-10-31 OCH PÅ
ALLT, ÄVEN HALLDÓRS MODELLHÖRNA

NAMMI:s LAKRITSBUTIK
I Söderköping

Adress: Ågatan 1A
Öppettider: www.nammi.se

Konferens i S:t Anna

Låt skärgården inspirera

www.skargardsbyn.se
0121-51133 ank2

 Skärgårdsbyn
Mon, S:t Anna

ETABLERA DIG I SÖDERKÖPING

Vi söker dig som vill etablera en tandläkarpraktik eller annan vårdverksamhet. Vi har också lokaler som kan passa till gymverksamhet eller utbildning.

Kontakta oss för mer information på telefon 011-18 13 40
eller maila till anders@westerbergfastigheter.se

 FAM WESTERBERG
FASTIGHETER AB

www.westerbergfastigheter.se

CAFÉ

KORSKULLEN
SÖDERKÖPING

Stort tack alla gäster
och medarbetare för
en fantastisk sommar!

Höstmarknad och extra
öppet lördag 30 oktober
Välkomna!

I Söderköping skapar vi möjligheter tillsammans!

”
Vi tror verkligen på samarbete
med andra företag för att bygga
något långsiktigt hållbart.
I föreningen har vi hittat en
härligt positiv gemenskap och
en kreativitet som inspirerar
och ger energi.

Besök hemsidan för mer information.

 STADSKÄRNAN I
Söderköping
www.isoderkoping.se

Lina och Fredrik
Alsätters Trädgårdar

Ängens
BLOMMOR

Sugen på inspiration?

Nu startar vi upp Ängens egna kurser.
Vi skraddarsyr en kväll för dig och dina
väänner. - Buketter - Kransar - Plantering kan
ni välja som tema för kvällen. Pris 495 kr/pers
inkl. material. Ring och boka dig och dina
väänner på en grupp om minst 6 personer, så
kör vi torsdagskvällar från kl 18.

Varmt välkomna

Öppettider

Mån-fre: 9-18, lör: 9-15, sön: 10-14

Telefon: 0121-102 04

Hemsida: www.angen.se

E-post: blommor@angen.se

Håll dig uppdaterad

Inspireras med oss!

LUNDQVIST EL & CDS
I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga
alternativ av elektriker i
Söderköping, Valdemarsvik
och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att
kontakta oss för en
kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
www.lundqvistelocds.se

Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251

Torsten och Ulf var goda vänner.

Foto: Privat

Dokumentären skildrar Ulf och Torstens relation och vänskap. Om två olika äldre män som hittar varandra med några gemensamma nämnare och vi får hänga med dem på äventyr.

Jenny har följt Ulf sedan 2017.

Foto: Privat

Jenny Widell har gjort dokumentärfilmen "Stålmannen bor i skogen" om Ulf Svensson

Dokumentärfilmaren Jenny Widell har premiärvisning 25 september av sin dokumentärfilm "Stålmannen bor i skogen" som handlar om Ulf "Uffe" Svensson från Söderköping.

Hur gick filmandet till och hur är det egentligen att arbeta med dokumentärfilm? Vi träffar Jenny som berättar mer.

- Jag är utbildad journalist. Jag började min karriär på en tidning på Gotland och gick därefter över till att bli TV-reporter. Efter en tid flyttade vi till Norrköping och sedan 14 år tillbaka bor jag i Konungsund på Vikbolandet.

I Norrköping arbetade jag i 15 år på SVTs Östnytt som reporter, redigerare och filmare.

Där gjorde jag några dokumentärer inom ramen för nyhetsredaktionen. Ett par exempel är den granskande dokumentären "Hem till varje pris" som handlade om att man stängt många platser inom äldreomsorgen, där jag och min kollega följde ett par fall. Ett annat exempel är dokumentärfilmen om ett barn med en funktionsvariation. Jag följde honom och hans kamp för att lära sig gå.

Jag tycker om att följa människor under en tid och göra nedslag under processen. Ofta blir det under två – tre års tid men det kan vara kortare också, beroende på dokumentärens karaktär. Ulf har jag följt sedan 2017.

Det började med att jag gjorde ett reportage om Ulf då jag arbetade på SVT, vilket blev väldigt uppskattat.

"Han har fattat hur man ska leva" sa någon och många fascinerades av hans historia.

Jag träffade Torsten Sahlin tillsammans med Ulf av en slump utanför Farmors café i Söderköping. Vi började prata och jag kände att det vore intressant att få spela in en dokumentär. Frågan var om Uffe skulle ställa upp? Efter vårt möte och ett okej på att sätta i gång, kom jag att förutsättningslöst filma. Vi tog det stegvis. Jag har tagit mycket hänsyn under produktionen. Dokumentären är inte ett fullt personporträtt – allt är inte med. Min första tanke var att jag ville ta reda på varför han lever utanför samhället. Men jag kom fram till att det kanske inte finns så enkla förklaringar.

Dokumentären skildrar Ulf och Torstens relation och vänskap. Om två olika äldre män som hittar varandra med några gemensamma nämnare och vi får hänga med dem på äventyr.

Ulf han sett filmen och även reportaget jag gjorde till SVT och han har suttit och skrattat gott åt vissa scener.

Varför valde du titeln "Stålmannen bor i skogen"?

- Torsten kallade Uffe för Stålmannen. Torsten tyckte att Uffe var tuff, en stälman som bor ute i regn, rusk och kyla. Jag tror Torsten beundrade Uffe.

Torsten hjälpte Ulf med en koja efter att först erbjudit ett mer ordnat boende i ett rum, varpå Ulf sa att han inte ville bo i stan. Han meddelade också att han inte vill ta emot pension. Känslan är att han inte vill känna några förpliktelser. Det är fint att följa deras relation. Dokumentären skildrar också att det vi tycker är självklart – tycker inte alla är det bästa.

Då dokumentären i stort sett var färdig så gick Torsten plötsligt bort. Hans bortgång påverkade produktionen och filmen. All kommunikation för filmandet hade gått via Torsten.

Man kan inte boka in träffar med Uffe. Utan jag fick knacka på och se om han var hemma. Uffe har alltid varit vänlig men självklart får man tänka på integriteten och inte bara klampa på.

Skiljer sig Stålmannen bor i skogen mot dina tidigare dokumentärer?

- Dokumentären om Uffe liknar inte något jag har gjort tidigare. De andra varit mer "journalistiska" med långa speakers (berättarröster, reds. anm).

Uffe pratar men jag har inte kunnat göra några intervjuer med honom. Jag har snappat upp i stunden om vad han och Torsten talat om. Det har handlat om timing när något speciellt vart på gång. Torsten har hintat, "nu ska vi göra en utflykt, titta på ankracet eller fira födelsedag/jul". Jag har varit "flugan på väggen" och det har varit svårt att veta hur man ska berätta deras historia. Min önskan var

att få till en filmisk känsla. Torsten pratar om Uffe så han blir lite "voice over".

Min förhoppning är att dokumentären väcker tankar kring livsval. Att det inte är säkert att man vill in i samhället bara för att man "hamnat" utanför.

Efter finputsning och feedback från förhandsvisning, blev filmen 34 minuter. Den går upp på Cnema i Norrköping till att börja med. Tanken är att visa den på fler biografier i närområdet.

Berätta om ditt företag "Galaxen film"

- Jag startade företaget hösten 2018. Efter ett år av parallellt arbetande på mitt tidigare arbete och tjänstledighet så sade jag upp mig för att satsa på mitt företag. Det är sedan dess min heltidssysselsättning och jag filmar flera projekt parallellt.

Det är inte alltid jag på förhand vet om filmandet kommer att bli något i slutändan. Just nu jobbar jag med ett projekt om Stenkullen (vårdshuset/hotellet utmed E4:an i Norrköping). SVT är med som samproducent och i och med det blev det ett större maskineri jämfört med när jag arbetar själv.

Vid sidan av filmandet så frilansar jag med bland annat research- och klippjobb.

Jag skrev nyligen en rapport till Autism- och Aspergerförbundet och gjorde en film åt dem.

Min man arbetar deltid i företaget som producent, administratör och med ekonomin.

Men det händer att jag tar hjälp i produktionerna av exempelvis en klippare, fotograf med flera, så jag arbetar inte alltid ensam.

Hur finansierar man en dokumentärfilm?

- Det kan vara olika. I mina olika projekt har jag fått stöd från Norrköpings filmfond, SVT och Film i Öst. I början av ett projekt kan man även behöva skjuta till egna medel.

Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

**KOM OCH
VAR MED!**

Vi har barnverksamhet
för alla mellan 0-12 år

Hösthälsning till dig!

Det har varit sommar...och nu är vi inne i den vackra hösten med dess färger. Man får ta det lite lugnt och upptäcka naturens skönhet. Försöka att leva här och nu. Hösten hjälper oss på traven att varva ner lite. Du kanske tittar ut genom ditt fönster därhemma och ser färgernas skiftningar? Kanske du kommer att upptäcka den där skogsstigen som är omgiven av vackra löv som faller ned. Kanske du ser den vackra blå färgen ute i S:t Anna skärgård eller att du besöker något annat ställe du tycker om? Ja, det finns mycket att upptäcka också i höstens tid. I våra kyrkor är vi försiktigt positiva till att vi fått öppna upp för fler besökande. Det är gott att få träffas igen och dela livet tillsammans. Kanske vi kan dela dessa förhoppningar och förväntningar? Vi gör rätt i att våga ha förhoppningar och förväntningar på livet och att också ibland våga pröva något nytt. Att leva är att utvecklas och förändras. Att våga vara formbar. Att inte fastna i det gamla utan våga gå vidare. Kanske den här hösten också kan få bli en tid av omprövning, kanske en nystart om du behöver det. Så lycka till i livet var du än befinner dig. Jag önskar dig en skön höst!

Guds rika välsignelse!

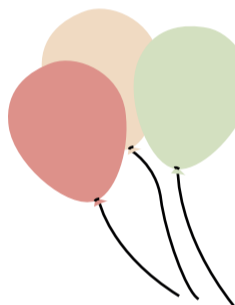
Ola Linderoth
Kyrkoherde

Var med och fira!

17 oktober kl. 16.00 S:t Anna kyrka

S:t Anna kyrka fyller 200 år och S:t Anna gamla kyrka fyller 500 år. Biskop Martin Modués är närvarande.

Vi inviger frälsarkranspärlor i tovad ull tillverkade av Katarina Stening. Efter mässan hålls kalas och föredrag av Carl-Johan Ivarsson. Dagen avslutas med en kort pilgrimsvandring mellan S:t Annas båda kyrkor för den som vill.

Gudstjänster i församlingen

Oktober

Söndag 3	11.00 Mässa 16.00 Gudstjänst för små o stora	S:t Laurentii kyrka Drothems kyrka
Onsdag 6	13.00 Veckomässa 17.00 Liv att dela	S:t Laurentii kyrka Drothems kyrka, Drothems församlingshem
Söndag 10	11.00 Mässa 16.00 Gudstjänst	S:t Laurentii kyrka Börums kyrka
Onsdag 13	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka
Söndag 17	16.00 Mässa	S:t Anna kyrka
Onsdag 20	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka
Torsdag 21	17.00 Tid för dig	Mogata kyrka, Tingshuset
Söndag 24	11.00 Mässa 16.00 Gudstjänst 19.00 Ekumenisk höstgudstjänst	S:t Laurentii kyrka Skönberga kyrka Brunnskyrkan
Onsdag 27	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka
Söndag 31	11.00 Mässa 16.00 Gudstjänst	S:t Laurentii kyrka S:t Anna gamla kyrka

Med reservation för eventuella ändringar.

Våra kyrkor står öppna för dig!

Kyrkogårdsförvaltningen

Vi söker innehavare eller någon annan med anknytning till de gravrätter som finns angivna på respektive kyrkogårds anslagstavla eller på kyrkogårdsförvaltningens hemsida: www.soderkopingskyrkogardar.se

Sopplunch

Tisdagar och torsdagar kl. 11.00-16.00
Drothems församlingshem.

Lunchträff

Måndagar jämna veckor kl. 12.00-14.00.
Start 4 oktober. Drothems församlingshem.
Anmälan till expeditionen. Program kommer.

Skördefest

Söndag 10 oktober kl. 10.00-13.30
vid S:t Laurentii kyrka.
Försäljning av höstens skördealster och hembakat bröd.
Alla intäkter går oavkortat till ACT-Svenska kyrkans katastrofhjälp.

Kontakt

www.svenskakyrkan.se/soderkoping
www.facebook.com/soderkopingsanktanna

Församlingsexpedition:

Telefon: 0121-358 00
Mail: ssa.forsamling@svenskakyrkan.se

Diakonicentrum har öppet måndag-tisdag,
torsdag- fredag 09:30- 11:30.

Diakonicentrum:
Telefon: 0121-358 09

”När hösten kommer mörk och grå då har Gud kommit på
att måla bladen på var kvist att lysa upp det grå.”

Text B Eriksson 1982

Föreningen är till för samer i Östergötland med kringliggande län. Man kan även ansöka som stödmedlem och då får man möjlighet att delta i våra evenemang och arrangemang.

Samiska föreningen, Sápmi i Östergötland

Det är fantastiskt med föreningslivet som berikar vårt samhälle. Inte sällan står ideellt arbete bakom där personer som brinner för ämnet, lägger ned sin själ och fritid i arbetet. Sedan den 17 februari i år finns Samiska föreningen i Östergötland, Sápmi.

Bakom föreningen står bland andra Eleonora Marsfjell, som är ordförande och Madeleine Sättoj Wedenberg.

Eleonora är uppväxt i Jämtland och har sina rötter i Frostvikens sameby. Madeleine har forskat fram sitt ursprung på senare tid och har konstaterat att även hon har anknytning i bland annat Jämtland.

Varför startade ni föreningen och vad har den för ändamål?

- Vi startade föreningen för det är viktigt för alla samer att känna tillhörighet var man än bor.

Det började med att jag startade en Facebookgrupp, då jag ville se om intresset för en förening fanns här i Östergötland. Folk hörde av sig och hade intresse för sin samiska härkomst. Genom gruppen kom jag bland annat i kontakt med Madeleine.

Föreningen är till för samer i Östergötland med kringliggande län. Man kan även ansöka som stödmedlem och då får man möjlighet att delta i våra evenemang och arrangemang.

Är man av samisk härkomst ska man kunna känna en trygghet och att man har ett kontaktnät även om man bor utanför Sápmi. Ingen är en fjärdedel eller halv same utan alla är samer i hjärtat – ingen mer än någon annan. Alla ska känna tillhörigheten och man är välkommen även om man inte är uppväxt i Sápmi. Många har tappat sin samiska identitet av olika anledningar, berättar Eleonora.

- För mig som inte har fått växa upp bland traditionerna och kulturerna så har föreningen betytt otroligt mycket. Nu arbetar vi för att få in fler medlemmar och sprida informationen om att vi finns.

Samerna är stolta över sitt ursprung och att man ska våga stå upp för sitt ursprung. Tyvärr är det många mor- och farföräldrar som valt att inte skylta med sitt ursprung p.g.a. trakasserier. Det leder i sin tur till att föräldrarna inte växer upp med sin familjs bakgrund och vi i det tredje ledet försvinner från det, säger Madeleine.

- Ju mer vi växer, desto starkare blir vi lokalt. Idag ca 20 medlemmar. Det går sakta men säkert framåt. Än så länge har vi bara haft träffar digitalt på Zoom.

Vi har långt gångna planer på att anordna event, det första eventet blir en invigning, troligen i november. Vi kommer servera köttsockpa på renkött, hembakt Gahkku

Eleonora och Madeleine är engagerade i föreningen.

(samiskt matbröd) och kokkaffe. Någon form av underhållning blir det också, men vad är inte spikat ännu.

Vi har ett samarbete med Studieförbundet och kommer anordna kurser i slöjd, mat och språk. Det finns mycket vi vill göra men det handlar mycket om bidrag, då vi än så länge är en mindre förening.

Var kommer ni arrangera evenemangen?

- Vi har ingen egen lokal ännu, men då vi har medlemmar i bland annat Söderköping, Norrköping, Linköping, Åtvidaberg – så blir det troligen i Norrköping.

Hur många föreningar finns det i Sverige?

- Hos SSR – Samernas riksförbund finns det en lista, men alla föreningar är inte med där. Jag gissar på att det finns 17 registrerade där. Men alla föreningarna är inte med i SSR.

Söker man söder om oss så finns föreningar bland annat i Göteborg och Malmö. Vi är den nyaste föreningen i landet.

Hur många språk finns det inom samiska och skiljer dessa sig mycket åt?

- Det finns nio olika. Det är inte bara dialektala skillnader utan det är stor skillnad om man jämför exempelvis nord- och sydsamiska. Sen är det som med andra språk att det finns likheter, exempelvis mellan sydsamiska och norsk sydsamiska. Ibland får man byta till svenska för att hänga med i samtalen.

Många samer har inte fått sitt hemspråk, då vi blev nekade i skolan. Jag har lärt mig av släktingar. Men det gäller att prata för att hålla det flytande, berättar Eleonora.

- Jag har gått på kurs i Umesamiska så ska försöka lära mig mer, för att kunna prata mer med släktingar. Det är ett helt nytt språk för mig, säger Madeleine.

Får samerna fortfarande utstå trakasserier?

- Ja, tyvärr. Det är mycket trakasserier och då i synnerhet mot rensköterbyarna norröver. Vi blir ifrågasatta och det är mycket debatt kring oss samer – med renskötseln kontra turism. Många samer upplever att man trampar på deras identitet, förklarar Eleonora.

Jag är engagerad i Amnesty Sápmi och värvade Madeleine.

Amnesty Sápmi är en ideell organisation där både samer och icke samer arbetar med samiska rättighetsfrågor.

Inom organisationen kräver Amnesty Sápmi att samiska kvarlevor och heliga föremål ska återlämnas till

Sápmi, rasism mot samer, vi arbetar för att Sverige ska respektera urfolksrätten när det gäller skogsbruk, gruvor och vindkraftverk i Sápmi.

Vad betyder ordet Sápmi?

- Lappland var det förra kända namnet som man definierade som där samer bodde.

Sápmi är där samer bor.

Madeleine fyller i, ordet "lapp" tillhör det förgångna och används idag rasistiskt. Därför har man valt att byta till samer och Sápmi.

Eleonora fortsätter, det är ett starkt ord. Vi behöver få ut kunskapen söderut om hur samerna lever idag. Säger man att man är same så säger folk, "men du ser inte som en same?". Hur definierar man ordet? Hur "ser man ut som same?". Det är dock inte alltid frågorna har en negativ mening, det kan säkert vara av nyfikenhet också. Jag brukar säga, att det är bra att man frågar.

Kan ni berätta något om de vackra kläderna?

- Jag bär en traditionell sydsamisk kolt, just denna är en höst- och vinterkolt. Till den bär jag ett sydsamiskt barmkläde, berättar Eleonora.

- Min kolt är från samma område. Sen har vi våra fina sjalar. Broscherna vi bär kallas för risku. Bär man en stor risku så betyder det att man är gift medan en mindre betyder att man har ett förhållande. Även barn kan bära en mindre risku. Detta är ett exempel, då det finns flera olika samiska smycken, berättar Madeleine.

Skiljer kläderna sig mycket åt?

- De gör det. Den nordsamiska- och Karesuandokolten har mer detaljer. Den sydsamiska är mer traditionell.

Skobandens mönster visar vart man kommer ifrån och område, säger Eleonora.

- Norröver är koltarna mer byinspirerade, med olika mönster på barmkläden, olika storlekar på banden på koltan, färgsättning med mera, berättar Madeleine:

Kan ni säga något om färgerna på den sydsamiska koltan - grönt och rött?

- Traditionellt är det blått på sydsamiska, min är mer till fest/bröllop.

Idag kan man göra sig lite mer modern. Många gör samiskinspirerade kläder, säger Eleonora

- Även sommarkoltan görs hipp och modern i olika tappningar, avslutar Madeleine.

Daniel Serander
Text och Foto

Julbord

	fre 26/11	lör 27/11	sön 28/11	ons 1/12	tor 2/12	fre 3/12	lör 4/12	sön 5/12	ons 8/12	tor 9/12	fre 10/12	lör 11/12
Julbord serveras mellan kl 12-16 595 kr												
Julbord serveras från kl 18.00 650 kr												
	sön 12/12	mån 13/12	ons 15/12	tor 16/12	fre 17/12	lör 18/12	sön 19/12	mån 20/12	tis 21/12	ons 22/12	tor 23/12	fre 24/12
Julbord serveras mellan kl 12-16 595 kr												
Julbord serveras från kl 18.00 650 kr												Sittning kl 12.00 samt 14.30 650:-

På kalendern ovan kan du se när vi har julbord och vad det kostar.

I Julbordet ingår en mugg Blossa Vinglögg alt. alkoholfri glögg samt kaffe. Dryck ingår ej. Då barnen inte är så stora i maten kostar julbordet för barn upp till 8 år bara 100 kr & för barn mellan 9-12 år 150 kr.

Pianomusik m.m. till Roland Engdahl

lördagar 27/11, 4/12, 11/12, 18/12, samt
söndagar 28/11, 5/12 12/12, 19/12 kl 13.00-16.00
Julafton 24/12 kl 13.00-16.30

Debbie och Lasse underhåller

fredagar 26/11, 3/12, 10/12 och 17/12

Förslag på en prisvärd hotellweekend:

Glögg, julbord, övernattnings & god frukost för endast 1.450 kr/person i dubbelrum. För två övernattnings ingår även vår 3-rätters meny, då är priset 2.750 kr/person i dubbelrum. Enkelrumstillägg 300 kr. För barn 0-3 år 350 kr/natt och 4-12 år 400 kr/natt.

För info och bokning: info@sbrunn.se

Tel. 0121-109 00

www.sbrunn.se

För er som vill ha ett alternativ till julbordet, serveras denna meny under julbordsdagarna.

Månadens Meny

Klassisk Toast Skagen toppad med löjrom, citron och dill

Trancherad svensk oxfile med rostade rotsaker, kraftig riojasås, chilikräm och ugnsbakad potatis

Creme Brûlée

595 Kr

Söderköpings Brunn

Kurhotell

1719

Kristoffer Liljeqvist och Lars Preushof från SM Entreprenad samt Stefan Ljungblad från AB Göta Kanalbolag.

Under kommande säsong (vintern 2021-2022) sker arbete i området mellan Nedre Duvkullen och Söderköpings sluss.

Kanalen mellan slussen Söderköping och Mariehov.

Renovering och underhåll av Göta kanal fortsätter i vinter

Vi arbetar ständigt med att underhålla och renovera Göta kanal för att den ska hålla i många år framöver och kunna fortsätta vara ett av Sveriges största besöksmål och byggnadsverk. När farleden stänger i slutet av september börjar därför vår säsong för vinterarbeten. Då arbetar vi bland annat med att uppdatera el och hydraulik, montera ny belysning för att sänka vår elförbrukning och undersöka och åtgärda eventuella läckage. Vi byter även ut gamla bryggor, fogar slusskammare och bygger nya slussportar.

Vinterns arbeten i Söderköping

För att säkerställa driften på Göta kanal och för att uppfylla krav enligt dammsäkerhetsdirektivet har AB Göta kanalbolag genomfört utredningar utmed kanalen. Dessa har visat på stora renoveringsbehov och nödvändigheten

i ett mer regelbundet och omfattande underhållsarbete.

- Insatserna i Söderköping kommande vinter handlar främst om att återställa kanalprofilen då kanalen i området har kraftiga skador på grund av lång tids erosion, säger Stefan Ljungblad, anläggningschef på AB Göta kanalbolag.

Under kommande säsong (vintern 2021-2022) sker arbete i området mellan Nedre Duvkullen och Söderköpings sluss.

Planerade arbeten

- Vinkel på kanalprofil/slant återställs efter erosions-skador och ny strandskoning läggs från E22 bron och fram till slussen i Söderköping. På instabila avsnitt kommer kanalkanten att förstärkas för att förhindra fortsatta ras.

- I arbetet med att säkerställa kanalsträckans funktion ingår även att se över kanalvallens tät kärna som kommer att tätas om vid behov.
- Kanalbanken höjs till sin normala nivå.
- Ny gästhamnsbrygga väster om slussen.
- Nya slussportar till Dockan.
- Höjning kaj vid Klevbrinken.

Vinterns renovering är en del av det stora renoveringsprogrammet Götakanal 2.0. Sedan 2015 pågår de mest omfattande insatserna sedan kanalen invigdes 1832. Syftet är att bevara Sveriges största kulturarv, och skapa förutsättningar för turism längs destinationen Göta kanal.

Magnus Hollwin
AB Göta kanalbolag

Marknads- och kommunikationschef

Vi hjälper dig på med vinterdäcken!
Boka tid för däckskifte redan idag på telefon: 0121-721 730

Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

Beställ dina kanelbullar hos oss och överraska någon med en gofika

Kanelbullens dag den 4 oktober. Varmt välkomna!

Mån-fre 8-18, Lör 9-14
Telefon 0121-139 60
Följ oss på Facebook

HÄKANSSONS BYGG AB
× ALLT INOM BYGG ×
0761-15 58 84

Vi utför nybyggnation, renovering, byggnadsvård, timring och tillbyggnad

Kontakta oss för en kostnadsfri offert!

hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

Malmqvists Plåtslageri AB
Tänker du byta tak?
Plåt, tegel eller papptak

Kontakta oss för en kostnadsfri prisuppgift

Telefon: 0709-56 77 23
info@malmqvistsplatslageri.se
Berga 1 Söderköping

HÅRDHS MÅLERI AB
Alltid hantverket i fokus

Kunskap, tradition och kvalitet sedan 1996
070-834 65 57 - jonas@hardhsmaleri.se

TG^S PLÅTSLAGERI
Vi utför alla slags plåtarbeten till takrenoveringar

Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

Häcksax STIHL HSA45

Inbyggt batteri, laddare

1390:-**Lövblås MAKITA DUB184Z**

Utan batteri & laddare

1995:-
(Ord. 2495:-)**Lövblås HUSQVARNA 580BTS**

Bensin, ryggburen

7895:-
(Ord. 9490:-)**DJURBERGS**
JÄRN • BYGG • FÄRGÅgatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 www.djurbergs.se**Dags för nytt avlopp?****Boka ett kostnadsfritt hembesök!****Kontakta oss så hjälper vi er vidare.**

Ecobox är robusta, kemikaliefria minireningsverk som ersätter markbäddar och infiltrationer. De klarar reningskraven vid normal och hög skyddsnivå och fungerar lika bra för villan som för fritidshuset.

Ecobox är utvecklad och tillverkad i Sverige. Vi tycker som våra kunder: Avloppsrening ska vara enkelt och pålitligt.

Pelle Frisk
070 685 89 06
info@friskentreprenad.seSvensktillverkade reningsverk
0927 775 75 | www.ecot.se

Marika Ronnerheim, Åsa Hertzman, Handelsbanken samt Anne-Louise Kroon, Coffice i Söderköping.

Vi finns nära dig

Vad passar dig bäst? Träffa oss för rådgivning på Coffice, på kontoret i Norrköping eller via våra digitala kanaler.

Välkommen att kontakta oss för att boka ett personligt möte.

Drottninggatan 6, Norrköping
011-23 37 00
norrkoping@handelsbanken.se
handelsbanken.se/norrkoping**Handelsbanken****ÖSTGÖTA
Begravningsbyrå**

Den Nära begravningsbyrån

Jourtelefon dygnet runt! 0121-144 70**Vi välkomnar Åsa Börjesson, vår nya begravningsrådgivare.**

Skönbergagatan 8, Söderköping • 0121-144 70

Trädgårdsgatan 27, Norrköping • 011-28 72 50

De Wijks väg 13, Finspång • 0122-211 11

www.ostgotabegravning.se

Anna skapade en Facebookgrupp för att värna om miljön och lära känna människor i S:t Anna. Foto: Privat

"I våras bytte man blommor med varandra och i somras arrangerades en stor och uppskattad loppis.

Gruppen har blivit en kanal för hjälpsamhet, generositet och hur mycket handlingskraft man har när man hjälps åt."

Köpa, byta och sälja grejer gör flera i gruppen.

Anna Träff har startat en Facebookgrupp för S:t Anna

Det händer mycket spännande i skärgården. Det kan man läsa på Facebookgruppen "Sankt Anna köp/sälj/hyr/låna, hjälp, skänk, tipsa".

För tre år sedan flyttade Anna Träff ut till S:t Anna med sin man Anders för att bosätta sig permanent, efter att tidigare bott där på fritiden. Anders tillbringade sina somrar på Uvmarö medan Anna ursprungligen är från Värmland, vilket avslöjas av hennes varma dialekt.

Upprinnelsen till gruppen bestod i att de en dag behövde använda ett speciellt verktyg, som man sällan använder och Anna kände inte för att åka in till Söderköping för att köpa ett. Lösningorienterad som hon är startade hon en Facebookgrupp i syftet att främja miljötänk och för att lära känna de boende i S:t Anna.

Gruppen växte snabbt och viljan att hjälpa varandra var stor. "Jag gjorde för mycket äppelmos, är det någon som vill hämta?", "Jag har hönor, vill någon köpa ägg?" och så fortsatte det.

Det blev påsk och pandemitiderna till trots ville Anna hitta på något, så hon satte ihop en tipspromenad. Inte långt därefter tog någon annan vidare

stafettpinnen och gjorde nästa tipspromenad.

Nu används gruppen även för att varna för vilt på vägen, för att köpa, sälja och skänka med mera.

I våras bytte man blommor med varandra och i somras arrangerades en stor och uppskattad loppis.

Gruppen har blivit en kanal för hjälpsamhet, generositet och hur mycket handlingskraft man har när man hjälps åt.

Idag är man en bit över 1000 medlemmar i gruppen varav tre är administratörer som delar på ansvaret med en vecka var. Förutom Anna är det Sandra Vulkan och Susanne Lind som administrerar. Tillsammans pratar de igenom gruppen och hur de vill att den ska se ut.

Administratörerna menar att alla bidrar till en god stämning i gruppen, något de tycker är jätteviktigt. Det ska vara en trevlig grupp där alla medlemmar ska känna sig välkomna.

Nu hoppas Anna att de via gruppen kan få fler att hitta livet i skärgården.

- Jag hoppas att det är en kanal för personer som planerar att flytta hit. Att man genom gruppen får se hur det

funkar att bo ute i skärgården på vintern.

Så här säger några medlemmar om gruppen:

"...Med tanke på miljö och cirkulär ekonomi som inte enbart är ett populistiskt uttryck är det perfekt med köp och sälj eller t.o.m. skänkes i närområdet. Det som ändå känns mest unikt i den här gruppen är att det är en hyggligt god ton utan smädelse och personangrepp som finns i så många andra grupper..."

"En mycket hjälpsam och trevlig grupp där tonen är kamratlig och hjärtlig. Jag är med i flera grupper och denna är den bästa. Kanske för att det är långt ute på landet och man behöver hjälpas åt."

"För oss som är nyblivna stugägare i Sankt Anna Skärgård så är det ett sätt att lära känna området, och att fynda lite till stugan och tomten på ett hållbart sätt. Vi slås av gemenskapen och viljan att hjälpa varandra, det är fint!"

Daniel Serander

"Samling vid pumpen."

Gänget är samlat.

Det är en familjär stämning i projektet och jag tror det speglar sig från scenen till publiken – så ta med familjen och kom!"

Snart blir det "Samling vid pumpen" i Salong Ramunder

Det är roligt att vara i gång igen konstaterar de äkta makarna och arbetskamraterna Marcus och Clara Fyrberg. I synnerhet som premiären av julrevyn förra året i Söderköping fick ett snöpligt förhinder i och med pandemin.

- Vi har haft ganska mycket otur senaste året, men från sista september häver de restriktionerna och vi har premiär den 7 oktober, berättar Clara.

Vad har hänt sedan vi träffades i julas inför julrevyn som fick ställas in?

- Efter första lättningen av restriktionerna till den första juni tänkte vi, vad är det första man kan fira? Jo, nationaldagen. Så vi arrangerade en nationaldagskonsert. Det gav mersmak och det funkade fint att vara utomhus i värmen. Vi satte ihop en revy med tidigare texter varvat med nyskrivna. Repade in revyn på en månad och hade premiär i juli. Det var 20 nummer, 30 peruker och 60 kostymer.

Det är så roligt att få spela teater nu till hösten! Annars är mycket förlagt till sommar, jul och nyår.

Vi ordnar själva med scenkläder, syr upp och köper.

Vi skriver och producerar, men produktionsmässigt så får vi mycket hjälp av våra föräldrar med att bygga scenografi med mera. Det är roligt att vi har det småskaligt och det går snabbt att fatta beslut.

Berätta om produktionen

- Jag har skrivit en del musikalerna och farsor med musik från 1930-40 tal, men jag har alltid bytt ut texterna till egenskrivna för att de ska få en handling som ska passa det som händer på scen. Jag har fått önskemål att få sjunga med i låtarna så det är därifrån idén kommer från början, säger Marcus.

Det blir en hel del musikaliska godbitar såsom storfiskarvalsens, i sommarens soliga dagar, bättre och bättre dag för dag, gula paviljongen med flera. Det känns roligt med låtarna, för många har de följt med så länge man levtt medan de för andra kan vara helt nya – men oavsett blir det nytt i och med de sceniska numren.

Vi planerar för sex föreställningar. Lokalen har plats för 150 sittande men vi kommer nog ta in 120.

Föreställningen är en musikalfars, alltså en rätt speciell genre. Den är lättsmält och vi tror att många kommer tycka om den. Det blir en blandning av allsång, konsert och rolig handling.

Ensemblen är av majoritet återkommande skådespelare: Ellen Svanqvist, Mona Orraryd, Adnan Music – var med oss i somras. Maja Dusén är utbildad musikalartist i Skåne som nu har flyttat hem igen och så Barbro Alvebo är utbildad lärare och söderköpingsbo.

Det har blivit vårt signum att fånga in och skola de yngre. De är inkörda på 30-40-tals musik då vi uppträdde med musik vid äldreboenden i somras.

Hur man viker pressveck, viker kostymer, repeterar, lär sig koreografi är också något de får lära sig.

Det är en familjär stämning i projektet och jag tror det speglar sig från scenen till publiken – så ta med familjen och kom!

Detta blir ett test och sen dundrar vi på med jul- och nyårsrevy – men det återkommer vi till.

Daniel Serander

Fri att förverkliga

Peter Sporre,
Valdemarsviks Sparbank

Valdemarsviks Sparbank

14 Söderköping

"- Min passion är att fånga ögonblicket på bild.

Jag älskar att fotografera i naturen, för den kan man inte regissera."

Vilda djur i vår skog

Yvonne Bäckstedt från Söderköping visar några av sina vackra foton från resor runt om i Sverige.

- Min passion är att fånga ögonblicket på bild.

Jag älskar att fotografera i naturen, för den kan man inte regissera.

Det krävs mycket tålamod att sitta stilla och vänta i ett gömsle eller i ett fordon... men plötsligt händer det... Det är det som är kicken!

Yvonne Bäckstedt
Text och Foto

Skogens konung släcker törsten. Södra Småland.

Kronhjorten vaktar sitt harem, Husby Säteri Söderköping.

Fru älg poserar framför kameran, södra Småland.

Örngott, Havsörnar på Kallsö Sankt Anna skärgård.

Rådjur i vinterlandskap, Rejmyre.

Kungsörn kalasar på en orre, Västerbotten.

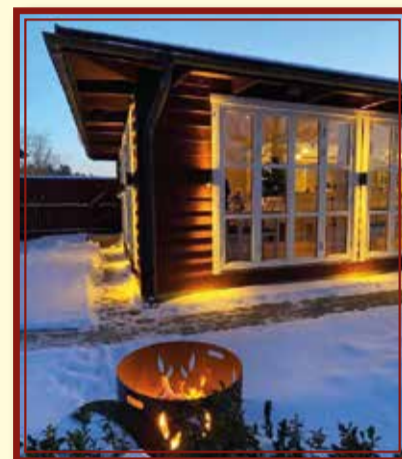
Nyfiken ekorre i Järbo, Gästrikland.

Stegeborgs Hamnkrog

Jul i Stegeborg hela december!

Vi har i år valt att presentera ett riktigt skärgårdsjulsbord som vi tycker passar i tiden! Temat kommer att vara fisk & skaldjur, vilt & lokalt

För allmänheten är bokning öppen 3/12-5/12, 10/12-12/12, 17/12-19/12

För företag eller större grupper öppnar vi givetvis andra dagar på förfrågan

Förfrågningar eller bokningar gör ni på 0121-42002 eller hamnkrogen@stegeborg.se

Mer information om detta, öppettider och menyer under hösten hittar ni på stegeborg.se - Hjärtligt välkomna till oss!

RESTAURANG BAKFICKAN SÖDERKÖPING

UNDERHÅLLNING, BRA STÄMNING & VÄLLAGAD
MAT HELA VÄGEN FRAM TILL JUL!

FREDAGAR QUIZ, LÖRDAGAR TRUBADUR MED UNDERHÅLLNING.

SE HEMSIDA FÖR ARTISTER & SCHEMA!

VÄLKOMPONERAD HÖSTMENY & MÅNGA NYA SPÄNNANDE PIZZOR!

BOKA BORD PÅ 0121-30098

BOKA JULCATERING REDAN NU!

JULTALLRIK 149KR, LILLA JULBUFFÉN 229KR & STORA JULBUFFÉN 359KR

FÖR BOKNING ELLER FRÅGOR OM JULCATERING RING 0121-30098 ELLER [CATERING@TSLROC.SE](mailto:catering@tslroc.se)

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA TILL OSS!

WWW.BAKFICKANSODERKOPING.SE

Susanna arbetar på biblioteket i Mogata och delar med sig av flera boktips.

Äntligen bemannade tider på biblioteken i Mogata och Östra Ryd

Mycket har ändrats i pandemins spår. Så även öppettiderna på filialbiblioteken i Mogata och Östra Ryd. Jag träffar filialföreståndaren Susanna Ekman som arbetar på biblioteket i Mogata och som nu bemannar på onsdagar klockan 16-19.

Biblioteket har dock inte hållit stängt under pandemin.

- Lägligt började vi med "meröppet" lagom till pandemin bröt ut. Det innebär att låntagarna själva kan besöka biblioteket, via sitt lånekort och pinkod. Därefter lånar man böckerna på egen hand via systemet som finns på plats.

Det har fungerat väldigt bra och besökarna är rädda om våra böcker.

Men det känns bra att återigen kunna vara på plats för att möta och tipsa låntagarna om böcker.

Jag får en rundvandring i de ljusa och trevliga lokalerna.

- Vi renoverade för två år sedan, berättar Susanna. Vi fick nya golv, ommålade väggar och effektivare belysning. De som varit här innan renoveringen känner dock igen sig. Förändringen i övrigt består i att vi fått ett barnrum, dit föräldrarna kan komma med sina barn, välja en trevlig bok och slå sig ned tillsammans för en lässtund. Vårt tidigare arbetsrum, (längst in i lokalen) har blivit ett faktaboksrum. Vi har fått det luftigare, men det är

fortfarande svårt att få plats med alla böckerna.

I det stora rummet finns en lånedisk och ett brett spann från barn- och ungdomsböcker till "vuxenböcker" inom olika genrer. Det första de vuxna tittar i när de besöker oss är "snurran" där boknyheterna finns.

Hit kommer även elever från Mogata skola tillsammans med sina lärare för att låna böcker.

- Vi vill visa upp böckerna på ett pedagogiskt sätt, vilket vi valt att göra med bokvagnarnas hjälp.

Lättlästa böcker finns i ett tråg, både i barnrummet och det stora rummet.

Skolbibliotekarien här i Mogata som också heter Susanna, har hand om logistik, listor och inköp av böcker. Hon har hand om skolans böcker och det är skönt för mig och min kollega Eva att ha någon att bolla med.

Som låntagare kan man reservera böcker som skickas från bibliotek. Skickar ni böcker härifrån?

- Nej, från Mogata skickas inga böcker (inte heller från Östra Ryd). Det finns inga transporter och vi har för litet utbud för att skicka reserverade böcker, även om vi har ett bra utbud för att vara på en liten ort. Däremot hämtar vi hit reserverade böcker från Söderköpings stadsbibliotek Stinsen.

Vad arbetar ni med då du inte bemannar biblioteket eller transporterar böcker?

- Då sätter vi ihop bokpåsar som föräldrarna kan låna med sig hem, boklädor och teman till skolan med mera.

Man kan inte låna filmer eller ljudböcker här?

- Nej vi testade att låna ut film och ljudböcker, men det var ingen stor efterfrågan. Jag tror att det beror på att de flesta har streamingtjänster hemma.

Vad är det bästa med att arbeta här?

- Det är att man lär känna varandra här. Biblioteket är och har alltid varit en bra mötesplats.

När jag började arbeta i Mogata var biblioteket nedläggningshotat, som tur var fick det vara kvar. I början var det många äldre och främst män som lånade böcker. Nu märker vi av att det skett ett generationsskifte i Mogata då merparten av låntagarna utgörs av barnfamiljer.

Vilka böcker är populära bland barnen?

- Böckerna av Mervi Lindman om Bebbe, berättelserna om Alfons Åberg av Gunilla Bergström, Sven Nordqvists sagor om Pettson och Findus, Astrid Lindgrens böcker, Alla tre får plåster (böcker som småbarn kan

relatera till) av Maria Nilsson Thore och Halvan böckerna av Arne Norlin och Jonas Burman.

Kan du ge våra läsare några boktips?

- Något som är mycket populärt och som har ökat stadigt under senare år är kriminalromaner.

Inom den genren kan jag bland annat tipsa om Sofie Sarenbrandt (tidigare boende i Gusum), Mons Kallentoft (tidigare boende i Linköping) och Emelie Schepp från Norrköping. Ytterligare ett par tips är Anne Holt – Mandela effekten och Viveca Sten som har påbörjat en ny serie i och med boken Offermakaren.

Några romaner jag kan tipsa om är:

Den senaste av Karin Smirnoff – Sockerormen. Det är en berättelse om utanförskap, orimlig kärlek och musik.

Prinsessan Christina Fru Magnussons bok - Hon kallades Daisy: Att finna en farmor. Prinsessan Christina fick aldrig lära känna Kronprinsessan Margareta. I boken får vi följa Christina på hennes resa för att ta reda på mer om Margareta.

Denise Rudbergs trilogi (del ett och två på bilden, reds anm.): Första chiffret och En andra allians. Denise har tidigare skrivit många kriminalromaner. Dessa handlar om tre kvinnor i Stockholm med bakgrund i olika samhällsklasser. De har chiffersinne och löser olika koder/chiffer under andra världskriget.

Dag Öhlund – Det lilla hotellet på rue d'Amour. Boken handlar bland annat om ett hotellrum i Paris. Rummet berättar om gästernas historier från rummet

tillsammans med vad gästerna gör på stan, vilket undersöks av rummets nyckel "La clé".

Faktaboken Hjärnstark: hur motion och träning stärker din hjärna av Anders Hansen.

Barn- och ungdomsböcker:

Pelle Svanslös och spöket. Gösta Knutssons berättelser om katten Pelle fortsätter att fascinera. Även Åsa och Michael Rönn är medförfattare på denna bok.

Sagan om den underbara familjen Kanin och Spök-tåget av Jonna Björnstjärna. Jonna berättar ytterligare en mysig skräckberättelse från Sagoskogen.

Bojan och grävmaskinen av Johan Anderblads (känd från SVTs barnprogram, reds. anm). Johans berättelser om Bojan har blivit mycket populära. Här blandas saga med fakta.

Legenden om Jack: Troll i järngruvan av Martin Olczak och Anna Sandler. Bergadrottningen har tagit Jacks syster tillfånga. Nu måste han tillsammans med sin familj ta sig upp till Kiruna och befria henne.

Drakriddare: Tam och drakupproret av Jo Salmson och Åsa Ekström. Tumult utbryter när adelsfamiljerna upptäcker att kungen givit Tam tillåtelse att låna deras drake.

Musse & Helium – Del I ett: mysteriet med hålet i väggen av Camilla Brinck. När mössen en dag hittar ett hål i väggen och sugts in i det, blir det början på ett spännande äventyr.

Susanna Lönnqvist – Pilbergets skugga. Susanna arbetar som bibliotekarie på Stinsen och har skrivit fyra böcker. Pilbergets skugga är en rafflande äventyrshistoria

i samma anda som Ishavspirater och Bröderna Lejonhjärta.

Jan Lööf – Skrotnisse och hans vänner. Jan Lööfs saga om Skrotnisse (väcker minnen och då kanske främst bland äldre pappor) – precis som i Sven Nordqvists (författaren till Pettson och Findus) böcker, finns det mycket att se och upptäcka.

Vad läser du själv?

- Jag läser mycket fakta- och naturvetenskapliga böcker. Jag försöker även hänga med kring de nya barnböckerna som kommer, men i övrigt koncentrerar jag mig på böcker till de vuxna.

Har ni som arbetar som bibliotekarier krav på er att ni måste ni läsa visst antal böcker?

- Inte vi som arbetar på filialerna, men kollegorna som arbetar exempelvis på Stinsen har det. De har dock tillstånd att läsa som en del av sin arbetstid.

Tycker du att en film, baserad på en bok, kan göra boken rättvisa?

- Jag har jättesvårt att se en film som jag först läst som bok, då jag irriteras över detaljer som inte framkommer i filmerna. Den enda som var godkänd var "Sagan om ringen".

Daniel Serander
Text och Foto

ÖSTKUSTENS

PLATTSÄTTNING • MUR & PUTS AB

Vi är ert lokala och trygga alternativ till våtrumsentreprenör i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet.

Välkomna att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Vikingagatan, Söderköping
Niklas Israelsson: 0730-647060
ostkustens@outlook.com

Boutique Ramunda

Dam, Herr och Barnboutique

Nu fyller vi upp med ett underbart mode inför hösten

Välkommen in så hjälper vi dig med dina favoritplagg

Annika, Gittan, Emeli och Susanne

Hagatorget 2 Söderköping 0121-139 06
Storgatan 8 Valdemarsvik 0123-210 10

Naturnära KundaliniYoga-/Ayurveda-/Kultur-Center

Fullständiga möjligheter! Ängsbacken Övre vid Göta kanal

www.nkyc.se, info@nkyc.se
www.ginyardproduction.se, info@ginyardproduction.se
0709-58 96 45 / 0704-10 49 22

SOMSTEN

Har du en gammal sliten betongtrappa?

Vill du ha något nytt som inte alla andra har? Vi lägger på nytt cementbaserat yttskikt med stenstruktur och den färg du vill ha som passar till huset. Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller sträv med Antihalk.

Du väljer!

Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris. Från 3 750 kr färdigt och klart inkl. ROT avdrag.

Rundqvist Allservice
Hårtorget 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

FÖRSÄLJNING MONTERING RENOVERING

SPISCENTER

BASTU OCH BRASKAMINER

011-14 90 40

JÄRNGATAN 21, NORRKÖPING SPISCENTER.COM

Mekonomen Bilverkstad

Fordonsteknik Söderköping

Du kan dela upp dina kostnader med mekonomenkortet räntefritt.

Vi utför service, reparationer & hjulinställning

Telefon: 0121-21760

Hösterbjudande

Handla för 300 kr så får du köpa 100 svenska dialekter för 100 kr (ord. pris 399 kr)

Om du handlar för 1000 kr får du den på köpet!

Gäller så länge lagret räcker!

Varmt välkomna hälsar Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

Kanelbullens dag 4 oktober
Beställ på telefon 0121 - 100 52

Grillad smörgås

Svårdegsbröd med kyckling, mozzarella och pesto

Välkommen in till oss!

Mån - Fre 7:30 - 18:00
Lör 8:00 - 15:00
Sön 10:00 - 16:00

Söderköpings-Posten hundra år tidigare...

Nedanstående text är hämtad från arkivet vid S:t Ragnhilds Gille. Artikeln publicerades i tidningen 26 september 1921.

Foto: Åke Serander

Foto: Åke Serander

Lusthuset på Forsemanska gården har fått en ansiktslyftning och blivit ett turistmål

Under tre års tid hade det gamla åttkantiga lusthuset stått tomt. När det blev nya hyresvärdar på gården frågade Christina Forsman Nilsson vad de hade för tankar med lusthuset. De hade inte några planer och frågade om jag hade det.

- Jag har bott på Forsemanska gården under flera års tid och vet att det brukar vara en stor genomströmning av turister över gården, i synnerhet sommartid. Då har jag tyckt att det varit synd att huset stått tomt, som tidigare bland annat nyttjats för caféverksamhet och butik.

Som boende har jag och min man Janne ofta fått agera guider här på gården, så vi tog oss an uppdraget med entusiasm och glädje.

Vi började med att ordna fram gamla, trevliga foton från St Ragnhilds Gille, förstörde dessa och ramade in dem i passande nygamla ramar. Vi dukade upp ett bord innanför ett av fönstren för att få en ombonad känsla. Slutligen skrev vi en informationsskylt om lusthusets historia som vi satt upp så att turister kan läsa. Den kommer även att finnas på engelska framöver.

Vi är glada att fått pryda huset. Vår förhoppning är att gårdens hyresgäster ska kunna nyttja lusthuset och självklart svarar vi även framgent på frågor om huset.

Välkomna in på den gamla hållgården och titta på det lilla huset, hälsar Christina.

Daniel Serander

250 naturpass såldes under sommaren

Årets Naturpass i Söderköping är nu avslutat. Naturpasset har gått ut på att besöka kontrollpunkter, totalt 40 stycken i Albogaskogen och på Ramunderberget. Aktiviteten har pågått från den 14 april till den 31 augusti. Arrangör av Naturpasset är Söderköpings OK, tidigare Skogspojkar. Inte mindre än 250 Naturpass har sålts, vilket rent statistiskt med två individer per Naturpass, betyder att runt 500 individer varit ute i friska luften. Priser lottades ut bland de som besökt minst 25 kontroller och prislistan ser ut som följer nedan.

Vinnarna:

Agneta Fredriksson
Teija Mäntykenttä
Ingrid Palmgård
Lennart Flodström

Ingela Eckerberg
Gunilla Braun
Gunilla Svensson
Per Rosén
Ann-Sofie Tillman
Uno Carlsson
Christel Palmgren
Ulla Hasselqvist

Agneta Fredriksson blev den som kammade hem förstapriset - En övernattning på Söderköpings Brunn för två personer, prissponsor Söderköpings-Posten. Tidningen är också mediasponsor för Naturpasset. Andra prisdonatorer är bl.a. ICA Söderköping och Söderköpings Bokhandel.

Knutte Nord

Roland Engdahl spelar varje söndag från den 26/9 kl 13:00-15:30 på bruncherna på Söderköpings Brunn. Fr.o.m. lördag den 27/11 spelar han vid julborden, alla lördagar och söndagar i december. På julafton kl 14:00-16:30. Roland spelar piano, trombon och dragspel.

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för ensamma och äldre i Söderköping

Det finns några lägenheter kvar! Centralt beläget på Södra Eriksvik i Söderköping

Intresserad?
Ring 0121-19600
eller maila
info@ramunderstaden.se

www.ramunderstaden.se

Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

Föreningen Guldkant i Söderköping vill bidra till bättre livskvalitet för äldre och ensamma människor i kommunen

Personalen på äldreboenden och i hemtjänsten är värda all uppmuntran de kan få. De gör en fantastisk insats för att våra äldre ska få ett bra liv. Men ibland räcker varken tid eller resurser till för att åstadkomma det lilla extra – en guldkant på tillvaron. Det är där föreningen Guldkant i Söderköping fyller ett behov. Vi har under några år kunnat bjuda på både små och stora glädjeämnen. Senast med nyplockade blåbär till alla äldreboenden och rundturer i Söderköping med Tuffetåget. I december bjuder vi på stor julfest för alla äldre som vill komma. Den dubbleras för att undvika trängsel.

Följ vår verksamhet på Facebook - där tar vi gärna emot tips på aktiviteter.

Föreningen består av ideellt arbetande medlemmar. Ge gärna ett bidrag!

Telefon 0121-10296

Bankgiro 5269-3330

Swish 123 626 52 35

Guldkant
i Söderköping

WAOW production presenterar

SAMLING VID PUMPEN

- En musikfars med 40-talsmusik -

Vi spelar i
Salong Ramunder
7,8,9 • 14,15,16 Oktober

Biljetter bokas på Tickster.se eller på tel. 0766 - 04 22 06

WAOW
production

Premiär 1 oktober!

THE
HALLOWEEN
STORE!

En hel butik fylld med
allt du behöver för en
grym Halloween.

Älska
hösten!

Generösa Öppettider

GALLERIAN: Månd - Fred: 10 - 20, Lörd-Sönd: 10-18

ICA: Månd-Fred: 07 - 22, Lörd-Sönd: 08- 22

WILLYS: Alla dagar: 08-21

SYSTEMBOLAGET: Månd-Fred: 10 - 20, Lör: 10-15, Sönd: Stängt

Fri parkering och bästa läget vid E22. www.mirumgalleria.se

m
MIRUM GALLERIA

"Fredrik har ett förflutet som spolbilsförare under 14 års tid. Branschen sattes han in i redan från barnsben då hans pappa arbetade i den under 80-talet och Frippe fick följa med i spolbilen på jobb."

Fredrik visar upp några av redskapen i arbetsbilen.

Hunden Sigge är med som sällskap under arbetsdagarna.

Foto: Mikael Karlsson

"Frippe" gick i pappas fotspår och startade eget

Efter ca ett och ett halvt år på Valdemarsviks kommun som vatten- och avloppstekniker kände Fredrik "Frippe" Eklund att det var dags att göra något nytt. Fast, nytt är kanske inte rätt ord då Fredrik har ett förflutet som spolbilsförare under 14 års tid. Branschen sattes han in i redan från barnsben då hans pappa arbetade i den under 80-talet och Frippe fick följa med i spolbilen på jobb. Företaget som pappan startade och drev såldes senare vidare och heter numera Renall.

Sedan den åttonde mars är Frippe återigen ute på vägarna, nu med sitt företag EST (Eklunds Spolteknik). Men en bred tjänsteportfölj med avloppsspölning, spolning av dräneringssystem, filminspektion av rör och klottersanering.

Vi träffar Frippe en solig dag, vid det glittrande vattnet i hans hemstad – Valdemarsvik.

Vad är det bästa med att driva eget?

- Det är att få styra sin egen vardag och att kunderna blir så glada när man löser deras problem, som såklart kan upplevas som väldigt besvärliga. Men helt ensam är jag inte, med mig i bilen har jag familjens hund Sigge som är en sex månader gammal Jack Russel. Ibland får jag även hjälp av en kollega som hoppar in och kör lite extra. Det är bra när vi exempelvis ska filma ledningar, då kan en spola medan den andre filmar.

Jag har även hjälp med ekonomi och administration av en god vän som äger en mindre del av företaget.

Idag ska du åtgärda ett stopp i ett badrumsavlopp, är det ett typiskt jobb för dig?

- Ja, det är det. Det är ofta kunderna hör av sig på grund av akuta problem. Det kan vara stopp i avloppet med att det rinner över i kök eller badrum som följd.

Ett annat arbete som jag tyvärr får mer av är klottersanering och då är det främst kommunen eller fastighetsägare som är beställare. Hur lång tid ett sådant jobb tar beror framför allt på hur längre klotret har suttit.

Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och kommunen är stora kunder inom avloppsfilmning. Det används bland annat vid felsökning, inom ett visst område.

Jag har möjlighet att montera en sändare på kameran. På så vis kan jag lokalisera vart i röret felet sitter, så kunden slipper gräva upp ett större område vid reparation.

Film är också bra sätt för att kolla skicket på sina ledningar, inför en försäljning eller för att kunna se när det är dags för infodring eller stambyte. Kunden får filmen och foton på ett USB-minne och en utvärdering om de så önskar.

Är det en konkurrensutsatt bransch?

- Visst finns det några som har liknande tjänsteutbud, men jag ser dem snarare som kollegor än som konkurrenter. Exempelvis hinner firmorna i Norrköping med

fler jobb om de slipper ligga på vägarna mellan Norrköping och Valdemarsvik. Så vi hjälper snarare varandra. Jag svarar i telefon även kvällar och helger, men om jag inte kan åka så är det bra att kunna få hjälp utifrån.

Mitt upptagningsområde är med ca åtta mils radie från Valdemarsvik med Söderköping i norr och Gamleby i söder. Så det finns jobb så att det räcker. Sen blir det även en del skärgårdsuppdrag, i synnerhet i sommartider när sommargästerna kommer tillbaka till sina stugor.

När hus står orörda så bildas lätt beläggningar av fett och rester i rören som täpper igen när man börjar spola igen. Hus och då i synnerhet äldre med gamla stammar, ska man alltid spola i som att man bodde fyra/fem personer i för att rören ska må bra.

Jag rekommenderar en genomspolning av avlopp vart tredje till femte år för längre livstid på rören och för att undvika problem.

Finns det risk för översvämningar om du exempelvis spolar i en lägenhet i ett flerfamiljshus?

- Ja, den risken finns. När jag spolar i en stam i en lägenhet några våningar upp så behöver jag hjälp av någon som kan hålla koll på lägenheterna under. Annars kan det hända att det kommer upp i någon av lägenheterna. Oftast får jag hjälp av de boende eller av fastighetsskötaren.

Daniel Serander

Välkommen till Ringarum

Ät, handla, gör dig fin och koppla av hos oss i höst

Mia's Hår & Brud

Maria Trysberg
Telefon 0121-299 97

Godkänd Frisörmästare

Hårvård ✂ Hårprodukter ✂ Kosmetika

HÅRLAGRET

Välkommen att göra dig fin i håret!

070-324 80 84

Onlinebokning via
www.bokadirekt.se

Följ oss gärna på:

 Hårlagret 1
 @harlagret 1

Åtvidabergsvägen 1
615 74 Ringarum

Ringarums Smörgåsshop

Utförsäljning skor 30%

Gäller på ord. pris (800-1600kr)

Ta med denna annons och du får 20% på ett köp

(Gäller ej ätbart*)

*Cafe • Smörgåstårter • Tårter • Fikabröd

Garn • Broderier • Lek • Present • Underkläder • BH

Gamla landsvägen 45, Ringarum

0121-30190, 073-0874362

Klipp ut och ta med

Plomén Friskvårdscenter

Carina Plomén

Certifierad massageterapeut
Auktoriserad andningsterapeut
Certifierad samtalsterapeut

Svensk klassisk massage
Andningsmassage/Lotropsmetoden
Medicinsk fibromyalgimassage
Medicinsk laserbehandling

 Besök sidan på Facebook!

Plomén Friskvårdscenter
Skönbergagatan 8 A
614 30 Söderköping

Bråta Gustavsberg 1
Ringarum

Tfn: 0705-16 37 38

E-post: info@plomen.com

Boka din tid på
www.bokadirekt.se

Kapellsömnad och möbeltapetsering

Helena Emanuelsson - Kapelltjänst i Ringarum
0733-799 562 - www.kapelltjanst.se

Prova vårt omtyckta butiksstyckade kött!

Välkommen in!
Önskar Stefan med personal

Gamla Landsvägen 42
615 74 Ringarum
Tel: 0121-300 09

MATÖPPET

Din personliga mataffär!

Ett smaskigt stopp på vägen!
1 min från E22 i Ringarum

Sugen på något gott? Hos oss hittar ni tårter, fikabröd, kakor och andra godsaker!

Vi ses!
/Helén

Hjärtligt
välkomna!

Stationsvägen 1, Ringarum
0123-100 19

Ons, tors, fre: 10-19 • Lör, sön: 10-15 • Mån, tis: stängt

 Guldkorn_och_Smulor

 Guldkorn & Smulor

Din lokala inredningsbutik!

Vi erbjuder ett brett sortiment av ljus, lyktor, kuddfodral, krukor och mycket annat

Välkomna!

ons-tors 10-18, fre-lör-sön 11-15

Finns på gården
Sörby 2, Ringarum
073-063 04 93

Håll dig uppdaterad

 Hemma hos Elsa i Ringarum

 hemmahoselsa

Företagare i Ringarum
Vill du synas här?

Kontakta Helén för mer information
på telefon 070 563 43 34

Melker på hästryggen tillsammans med ägaren och SM-guldmedaljören Viktor Melin.

"Min nya häst köpte jag i januari, "NafNaf Van Het Prinsenbos". Det är en väldigt bra häst som det är roligt att arbeta med. Jag har den här i Marby och den tränas mycket hårt. Tanken är också att hon ska tävla mycket. NafNaf är åtta år, en bra ålder."

Viktor framför nya ridbanan med utsikt över Bråviken.

Melker ett framtidslöfte inom ridsporten

Sverige har haft stora internationella framgångar inom ridsporten under senare tid, både i OS och EM. Hur ser det ut lokalt med ridintresse och framgångar? Finns det några framtidslöften?

Jag åkte ut till Melin Horses på Djurön Norrköping för att träffa Melker Karlsson. Melker är en 20-årig grabb som bor i Mariehov, Söderköping. Sedan en tid är han anställd hos Pelle och Viktor Melin på heltid. Sex dagar i veckan tränar och sköter han hästar och stall och andra lokaler samt sin egen häst. Melker tar hand om stallens hästar när Viktor är iväg och tävlar. När han har en ledig dag i veckan rider han sin egen häst. Visst låter det som en drömtillvaro för en hästintresserad ungdom?

Melker började rida för sex år sedan när hans familj flyttade till en gård med stall i närheten av Mariehov. En granngård hade en ponny som skulle lånas ut på foder. Melker berättar, - vi testade att ta hand om hästen och det gick bra. Efter ett halvår så köptes hästen "Polly", en svensk ridponny. När ytterligare en ponny skaffades så flyttades hästarna hem till vår gård. Polly var lite äldre, 18-19 år och hade tävlat under många år. Polly kastade mest av mig, säger Melker med ett skratt.

Redan från början hade jag högt uppsatta mål, att bli en ny Peder Fredricsson. Ändå hade jag första tiden mest ridit i skogen. Senare började jag rida på Albogastallet. Under den tiden så var det samtidigt fotboll, innebandy, skola, så det blev lite till och från med ridningen.

Vår andra ponny var en aktiv häst och det blev så att min syster tog hand om den. För min del så blev det inte så mycket ridning. Intresset väcktes på nytt när jag var 15 år och vi skaffade vår första stora häst. Det var en häst jag sett under en längre tid på Smedby gård och tänkt wow, vilken kraftig och vacker häst. "Cajoun" var 9 år och hade redan tävlat en hel del. Vi blev erbjudna att köpa den och fick möjlighet att först testa den under flera månader. Vi hade den hästen fram till i somras. Det är på den hästen som jag har utvecklats. Nu har Cajoun gått vidare till en annan familj. Jag vet att han har det bra hos dem och han utvecklar deras kunnande.

Min nya häst köpte jag i januari, "NafNaf Van Het Prinsenbos". Det är en väldigt bra häst som det är roligt

att arbeta med. Jag har den här i Marby och den tränas mycket hårt. Tanken är också att hon ska tävla mycket. NafNaf är åtta år, en bra ålder. Cheferna Viktor och Pelle är mycket intresserade av min utveckling och jag får mycket hjälp. De ser att det är en häst som kan utvecklas till något riktigt bra.

Min chef Viktor vann nyligen SM för seniorer utomhus. Det finns tre klasser; "juniorer" 15 upp till 18 år, "young rider" 18-21 och "seniorer" från 21. Olika åldersklasser rider med olika höga hinder. Viktors seger gav mig inspiration.

Jag är ute på tävlingar 1-2 gånger per månad. Mitt tävlande får samordnas så att det passar, när inte Viktor är iväg.

Jag har i min klass med hinder på 120 cm tagit några placeringar och även vunnit en gång. Det var nu i april i Kimstad. Eliten hoppar på 150-155 cm, till den klassen vill jag komma.

Idolen är fortfarande Peder Fredricsson, men även Henrik von Eckermann. Det som de har gjort under de senaste fem åren är fantastiskt. På ett mästerskap måste allt fungera och att då, som Peder har gjort, lyckas på både OS och på EM, det är stort.

Vad tycker hästarna om att hoppa, är det roligt?

- Ja, det ser man, de har väldigt spetsade öron framåt. Det måste vara roligt om man ska träna så mycket som behövs. Jämför med Armand Duplantis, han hade inte börjat vid två års ålder och sedan fortsatt om han inte tyckt det är roligt. Sen finns det andra hästar som inte passar för det och då får man göra annat med dem. Det finns många olika grenar inom ridsporten.

Vad tänker du om din framtid?

- Jag försöker göra mitt bästa och nu har jag verkligen möjligheterna genom att få arbeta och träna på en jättefin anläggning med bra hästar. Jag får jättemycket tips och bra coaching. Min förhoppning är att bli så bra som möjligt, träna på och komma upp på högre höjder, att få tävla mycket. Det är långt kvar till eliten men någon gång

ska jag nå dit. Förhoppningsvis kan jag göra det med den häst jag har nu.

Om Viktor sätter sig på din häst, kan han då hoppa 150 cm?

- Nej, det skulle han inte, men om Viktor får träna hästen under ett år så är det mycket möjligt. Han kan säkert redan nu hoppa högre med den än vad jag gör.

Kan Naff Naff bli en elithäst?

- Ja, det hoppas man ju alltid. Sen kan det ju komma skador på hästen eller för mig, det vet man aldrig. Det är upp till mig att försöka göra allt så bra som möjligt för mig och hästen.

Jag lever mitt drömliv. Jag tycker verkligen att det är mycket roligt. Sen vill man alltid rida mer och ha fler hästar.

Viktor Melin vinnare av SM-guld

Vi passar också på att prata med Viktor som så sent som för en månad sedan blev svensk mästare. Viktor och hans pappa Pelle är ägare till Melin Horses där Melker är anställd.

Grattis till SM-guldet! Hur känns det?

- Det är förstås fantastiskt roligt att få bevis och resultat efter allt tränande och tävlande.

Den här verksamheten kretsar kring mig och mitt tävlande. Jag tog SM-guld utomhus nu och sedan tidigare inomhus 2019.

Du tillhör eliten?

- Ja, det kan man säga. Jag gör nationshoppningar och även någon världscup som representant för Sverige. Jag har varit och känt på den högsta nivån och ridit några femstjärniga grand prix-tävlingar. Får man vara uppe någon gång och känna på den högsta nivån, då får man vara nöjd.

Jag lever på förhoppningen att någon dag ha en häst som kan hoppa det där lilla extra. Just nu försöker jag

skapa det bästa här på gården för att få fram så bra hästar som möjligt.

Vi åker ganska mycket på internationella tävlingar, men det har varit lite segt under corona. I vecka 38 åker jag till Bremen, sen får vi se vad som händer under hösten.

Melker är här för att hjälpa mig i vardagen med hästarna. Nu har jag tio hästar i träning och det är svårt att rida så många hästar per dag. Nu snittar jag sex-sju med ca 40 min per häst. Det är roligt med en ung kille som är intresserad och dessutom är från trakten. Det är motiverande att stötta Melker, men han har också ganska stora krav på sig. Han måste rida tillräckligt bra och utveckla sin hoppning.

Själv har jag nu två hästar som går över 150 cm. De höjderna klarar inte Melker att rida på, det får man vara ärlig och säga. Melker har rutin att rida över 120 cm, skillnaden på 30 cm är enorm. På högre höjder så är det mindre marginaler, det krävs väldigt bra precision i ridningen. Som ryttare är man coach och hästarna atleter. Det är därför kvinnor och män kan rida på samma vill-

kor. Det krävs ingen speciell styrka. Det handlar mer om teknik och skicklighet i sadeln, med små rörelser. Det krävs precision för att komma rätt, inte för nära eller för långt ifrån, lagom tempo - allt måste vara korrekt. Viktor sätter upp ett hinder på 150 cm och visar mig hur brett, upp till två meter mellan bommarna det kan vara på ett hinder, det imponerar.

Viktor fortsätter, Melker har känsla och vill mycket. Han behöver rutin och timmar i sadeln. Jag har inga problem att se att han skulle kunna ta en SM-medalj i framtiden.

Min pappa Pelle byggde anläggningen 1997 och då var jag bara fem år, så han byggde det till sig själv. Pappa har vunnit en del tävlingar i klassen 150 cm. Han hade inga ambitioner att vi barn skulle rida, men nu är han naturligtvis glad att det går bra för mig. Pelle är annars en entreprenör som har många verksamheter igång, med framförallt bergvärmeinstallationer.

Vi har en stor verksamhet här på gården och den har växt med mina framgångar. Gården har flyglar, inom-

husridbana, stall, lada, utomhusboxar, veterinärbyggnad med hästklirik samt en nyanlagd utomhusbana som ligger vackert med utsikt över Bråviken. Därutöver arrenderar vi mycket mark med beteshagar, där vi även tar vårt eget hö.

Jag började rida när jag var sju år och när jag var 16 år var jag över 150 cm. Jag har haft det väldigt bra med min pappa som hjälpt mig med ridningen. När jag kommer ut på internationella tävlingar är det andra ryttare i en högre klass jämfört med mig, men då har de försprång med föräldrar som kanske har varit OS-medaljörer och med stora ekonomiska resurser.

Du måste ha riktigt bra hästar, annars hjälper det inte hur bra ryttare du än är. Hästen som jag vann SM-guld på, "Atina", är så pass bra att fler framgångar kan komma. Sedan är förhoppningen naturligtvis att jag kommer att ha en ännu bättre och mer komplett häst i framtiden. Det är min dröm och förhoppning.

Åke Serander
Text och Foto

En textil besöksanledning i Söderköping med hållbar kunskap & kreativitet

Garnbutik - Garn från Ullcentrum, Fonty, Plassard, Schoppel, Svarta Fåret mfl.

Gå på kurs! Kom i gång & sy!, Makramé, Handarbetscafé, Tenstrådsbroderi Anmäl dig! sv.se/ostergotland

Hemslöjd - Alster från lokala hantverkare. Vill du också sälja dina alster? Hör av dig!

KAPELL & DYNOR Dags ta upp båten? Passa på att se över dynor & kapell vi hjälper dig gärna.

Systudio - Kom & sy på egen hand - Som på gymmet men här syr & handarbetar vi!

TEXTIL-LOPPIS - Ge textilier ett nytt liv - köp & sälj dina textilier hos oss.

Vävstuga - Kom & väv med oss! Boka tid för en vävstol.

Utställning om **Fix** Triåfabriker - En textil historia väl värd att berätta

Sparven

Välkommen!

Öppettider

Tisdag-Torsdag kl 10-18, Fredag kl 10-16
& Lördag kl 10-14 eller Boka tid!

Fixpunkten, Ringvägen 44
SÖDERKÖPING

E-post: info@tygsparven.se

Tel. 073-87 86 092

www.tygsparven.se

FLER ÄN 100 BUTIKER,
RESTAURANGER & CAFÉER
MITT I HJÄRTAT AV
NORRKÖPINGS CITY

Välkommen!

LINDEN
NORRKÖPING CITY

SPIRALEN
NORRKÖPING CITY

ÖPPETTIDER : MÅN-FRE 10-19 | LÖR 10-17 | SÖN 12-16
LINDENSPIRALEN.SE

FAMILJERÄTT

Terese Landin är jurist och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Boutredningsman

- Vissa dödsbon är svårutredda och det kan finnas olika meningar bland dödsbodelägarna. Då kan man ansöka om en boutredningsman vid tingsrätten. Det brukar dock bli väldigt dyrt om en advokat får uppdraget och debiterar 3 500 kr i timmen.

Boutredningsmannen ska, på ett opartiskt sätt, förvalta och avveckla dödsboet.

Vad händer om man inte kommer överens?

- Om delägarna i dödsboet har olika syn på hur man ska hantera dödsboet eller hur man ska fördela arvet kan man ansöka om en boutredningsman. Boutredningsmannen kommer först att sätta sig in i boet och sedan försöka att hitta en lösning som alla delägare kan acceptera.

En boutredningsman kan också ta beslut i frågor där man ändå inte kan komma överens. Exempelvis kan boutredningsmannen avgöra om en gåva ska utgöra förskott på arv eller hur ett förordnande i ett testamente ska tolkas.

Vad kostar en boutredningsman?

- Boutredningsmannen har rätt till skäligt arvode för sitt arbete. Det är i första hand dödsboet som ska betala de kostnaderna. Det innebär i praktiken att man som delägare får stå för samma andel av kostnaden som du har rätt att arva.

Om dödsboets tillgångar inte räcker för att betala arvodet, kommer den som ansökte om boutredningsman att få stå för kostnaden.

Vad som är skäligt beror både på hur omfattande arbetet har varit.

När behövs boutredningsman?

- Det kan vara svårt att själv avgöra om det är lämpligt med en boutredningsman eller inte. Här är de vanligaste tillfällena när det är bra om dödsboet får en boutredningsman:

Man tolkar testamentet på olika sätt

- Många testamenten innehåller tyvärr otydliga formuleringar som går att tolka på olika sätt. Om man som delägare har olika syn på tolkningen av testamentet, kan boutredningsmannen fatta beslut om vad som ska gälla.

Det är svårt att reda ut dödsboet

- Det är inte ovanligt att ingen av delägarna i boet helt och hållet känner till alla tillgångar och skulder som den avlidne hade. Fastigheter på olika ställen och bankmedel i olika länder kan göra det svårt för den som är ovan att ta fram underlag till bouppteckningen. En boutredningsman får rätt att företräda boet och kan begära ut de uppgifter som man behöver.

Man är inte överens om förskott på arv

- Om den avlidne har gett bort gåvor till bröstarvingar, är huvudregeln att avräkning ska ske för förskott på arv. Men regeln har många undantag och det kan vara svårt att avgöra vilket värde gåvan hade. En boutredningsman undersöker vilka gåvor som förekommit. Om man inte själva kan enas, kan boutredningsmannen fatta beslut om vad som ska avräknas och till vilket värde.

Terese Landin
Jurist

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: dagensros@soderkopingsposten.se eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

Dagens ros till den trevliga Anna på Möjligheternas Hus, som storstädade hos mig och fönstren blev så klara och fina.

GS

Till Guldkant som bjöd på grillkorv, godis och musikunderhållning.

Från boende på Blå Porten

Dagens ros till Ingrid Carlsson, Tomtsätter, för alla fina grönsaker, rotfrukter och frukt, som hon skänkte till vårt gästbudslotteri i Vidarlokalen.

IOGT-NTO 79 Vidar

Till Torbjörn Kvistell för gott kamrat- & ordförandeskap, samt god maskhållning.

Boso i Peking

Till Ola Linderoth, kyrkoherde i Söderköping. Tack för att du letade upp min plånbok efter körövning med Söderköpings Gospel i Drothems kyrka. Och tack för att du dessutom levererade den, per cykel, till jobbet på Hemköp. Så fint gjort!

Pia, sopran-wannabe

Vill du också ge bort en Dagens ros?

Vill gärna ge dagens ros till Ing-Marie Wickström för att hon fotar och delar med sig av vackra bilder från Söderköping.

Margot Andersson

Till Glasögonhuset Söderköping. Tack ni fina för allt.

BR

Till Söderköpings kommun för att ni har bevarat alla vackra och gamla hus, vackra blommor och sittplatser vid slussen. En njutning att komma dit.

Danica Rasin

Ger den till min syster dotter Angelica. Tack för att du finns för mig

Ann Katrin Wennerland

Ger en ros till trädgårdsmätare och parkavdelning i Söderköping för alla underbara blommor som pryder vår stad.

Gunvor

Är du säker på vad du dricker?

Inte så konstigt om du är osäker. Vattnet från en egen brunn kan innehålla både det ena och det andra – en av fem brunnar i Sverige har till och med otjänligt vatten. Vår kostnadsfria vattenanalys ger svar på pH-värde, järnhalt, hårdhetsgrad m m och är ett första steg mot rent och friskt vatten.

Boka kostnadsfritt hembesök på 011-12 70 30 eller träffa oss i våra nya lokaler

Norrköping: Moa Martinssons Gata 2, 603 72 Norrköping www.jms-vattenrening.se

Läs lokala nyheter i Söderköpings-Postens app varje dag
Ladda hem appen från App Store eller Google Play

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för ensamma och äldre i Söderköping

Örtkorgen: Att använda örter, ogräs och vilda växter - Del 20

Slån

(*Prunus spinosa*)

Vackra, iögonfallande blåa bär, likt stora blåbär eller miniplommon. Samtidigt som de inbjuder till plockning så försvarar de sig genom att växa i taggiga snår. Så hur och vad gör man med slånbär? Och vad gjorde Ötzi, ismannen?

Slån (*Prunus spinosa*)

Buskarna, eller ibland små träd, kan bli flera meter i både höjd och bredd, är greniga med långa taggar (tornar) och har relativt små blad med sågade kanter. De trivs upp till mellersta Sverige där de växer vid kusten i skogsbryn, hagar och på slänter.

Slån tillhör familjen rosväxter som inkluderar körsbär, äpplen och plummon. Faktum är att det latinska namnet syftar på just plummon och taggig.

Tidigt på våren blommar växten på bar kvist med moln av små, vita blommor som välkomnar våra nyvakna bin.

Bären är först gröna och senare på sommaren blåaktiga med en rimefrostliknande yta. Gnuggar man ser man att bäret är nästan svart under. De övergår till svart när de mognar på hösten, när bären är mjukare med fruktkött som är gulaktigt runt kärnan i mitten.

Hittar jag ett större slånbuskage mitt i skogen tycker jag att det ofta tyder på gammal bebyggelse. Den betraktelsen passar nog eftersom slån har använts sen forntiden.

Ismannen Ötzi, som hittades på gränsen mellan Österrike/Italien och levde för ca 5 000 år sedan, hade slånbär i sin väska som färdkost.

Matlagning

Blommor/unga blad: Används färska, smakar likt mandel. Passar i sallader, te och som nyttig dekoration på mat/dessurter.

Bär: Innan frosten påminner smaken på ett moget bär om ett kärvt plummon. Jag äter trots allt gärna ett par på promenaden för vitaminernas skull. *Men det är efter den första frosten som bären kommer till sin rätt.* Söta, goda, lite syrliga med en aning strävhet.

Bären är utsökta i både drycker, söta rätter såväl som mat. Slånbärssaft och slånbärslikör hör man dock mest om. Bäret, som ger en körsbärsliknande smak, passar toppenbra i olika former av just drycker som jag sammanfattar först.

I Storbritannien är det populärt att smaksätta gin med bären, s.k. Sloe Gin. Drycken består av endast gin, lite socker och slånbär som får mogna tillsammans ett antal månader. Gott i fördrink med tonic, is och en citronskiva. Använder man vodka/brännvin i stället och tillsätter mer socker blir det slånbärslikör. Tar man bort sockret blir det snaps och tar man bort spriten i stället och häller på kokande vatten blir det saft (lite annorlunda tillagning jämfört med 'vanlig' saft). Bären lämpar sig även till att göra en sherry liknande dryck samt en variant på glögg.

Behåll bären efter tillagning av dryckerna ovan, avlägsna kärnan sedan doppa bäret i choklad. *Blir en utmärkt, lite spetsad, chokladpralin (för vuxna).*

Av bären kan man också göra vitaminrika delikatesser som sylt, gelé, marmelad, sirap, chutney, bär paj, sås till t ex kött, passera till mos och lägga urkärnade i grytor.

I andra länder kallas slånbär Nordens oliver. Man tillreder dem alltså som oliver dvs lägger bären i saltlake några veckor, därefter i marinad med olivolja/örter/kryddor.

Bär går att torka. Det känns som det vore lättare att avlägsna kärnan innan, men det är pilligt och inte mycket fruktkött blir kvar. Jag tyckte att en slags 'körsbärs-

urkärnare' borde funka, men tyvärr inte. Annars avlägsnas kärnan efter torkning.

Slånbärssaft finns att köpa från småskaliga producenter liksom vissa slånbärstrycker på Systembolaget.

Örtmedicin

Blommor: Innehåller bl.a. flavonglykosider och har en urindrivande samt renande verkan. Te av blommorna kan provas vid hosta.

Bär: Innehåller värdefulla starka antioxidanter (antocyanoglykosider, som även finns i andra mörka bär som blåbär), A-, C-, E-vitaminer, kalium, kalcium, magnesium, järn, zink samt garvämenen.

Ämnena ger ett viktigt skydd för våra celler, har en antiinflammatorisk verkan, är gynnsamma för mag- och tarmslemhinnorna, stärker immunsystemet vid förkylning och kan hjälpa vid reumatism.

Drick helt enkelt saft eller sirap gjord på bären serverad varm eller kall. Alternativt plocka och ät några mogna bär (spotta alltid ut kärnan), vilket nog var så våra förfäder uppskattade bärens hälsobringande effekt samt ett färskt vitamintillskott in på vintern.

Hur gör man?

Eller först och främst hur gör man inte... En nyinflyttad granne ville slå två flugor i en smäll – sola sig samtidigt som han jobbade i trädgården. Iklädd endast badbyxor och gula diskhandskar gav han sig på att tukta slånbärsbuskarna. Att döma av ordvalet, som fick slånbären att blekna, var det snarare han som blev tuktrad!

Slutsatsen är alltså att det är viktigt med täckande kläder/jacka/ordentliga handskar när man bebländar sig med slån. Då undviker man att göra sig illa på taggarna.

Säsongen för att plocka bären är lång för jag brukar plocka lite åt gången i min alltid medhavda påse. Sen fryser jag in dem vartefter tills jag har tillräckligt för att laga till. Det betyder att jag inte behöver ge mig på bär som sitter alltför olägligt utan lämnar dessa som vinterföda åt fåglarna. *Jag behöver heller inte vänta på första frosten utan plockar när det passar mig.*

Lite roligt är att försiktigt plocka med några större taggar hem. När man lagar till bären gör man med fördel små hål i dem. Extra passande med just med en slåntag. Kolla dock med markägaren först, men kan inte tänka mig att någon invänder mot taggplockning!

OBS! Som med andra stenfrukter ska slånbärens kärnor inte tuggas eller sväljas då de innehåller ämnen som omvandlas till skadliga substanser i magen.

Annan användning

- I hudvård används extrakt av slånbär/blom för uppstramande/stärkande verkan.
- Slånsnår är utmärkta naturliga staket, näst intill ogenomträngligt för boskap, vilda djur och människor. Samtidigt ett skyddat hem för fåglar.
- Den hårda veden används till att göra exklusiva promenadkäppar med vackra knotiga, intressanta former. På Irland kallas käpparna shillelagh och är en del av traditionen.
- Forskning pågår med slånblom/bär i cancerbehandling med lovande resultat

Visste du att...

- Enligt Mr Garrick Ollivander, ansedd som världens bästa trollstavsmakare i Harry Potter serien, ska magiska trollstavar av just slånträ besitta oerhörd kraft och vara mycket lojala till sin ägare. Bra att veta när man behöver införskaffa sig en ny.

Slutligen...

Slånbär är en nyttig delikatess. Det är väl värt att bråka lite med buskarna för att skörda dem. Speciellt som bären är så stora och fina här, det finns mycket och vi har dem in på knuten. Testa att använda dem eller åtminstone smaka några bär på höstpromenaden. Varför inte jämföra smaken både före och efter frosten? Som bonus får du i dig lite färska vintervitaminer.

OBS! *Är du osäker på om, hur eller när en ört kan användas bör du konsultera en örtekännare. Var alltid helt säker på att du identifierat växten korrekt.*

Örtkvinnan Rose-Marie tidigare krönikor i serien Örtkorgen i Söderköpings-Posten på tidningens hemsida. Utgåvor fr.o.m. mars 2015 och framåt.

Hon är diplomerad Läketerapeut och Örtpedagog med specialinriktning på nordeuropeiska läkewäxter (fytomedicin), läketräd, ätbara vilda växter och ogräs. Växter som vi har här i vår natur och trädgård som alla kan plocka och använda själva.

Rose-Marie skriver, föreläser, håller örtvandringar och kurser i örtmedicin/matlagning med vilda växter/ogräs, plockar till restauranger och butiker samt behandlar med läketerapeuti (komplementärmedicin). Hon bor utanför Söderköping. Kontakt e-post: ortkvinnan@gmail.com, tel 0730 224570.

September 2021

Rose-Marie
Wilkinson

Foto: www.pixabay.com

Varför har det blivit så?

Har människan blivit fullständigt galen man undrar när man slår på TV-kanalen när såg vi senast nått positivt hända på nyhetskanalen och i dagens Agenda

Det skjuts och sprängs runt om i vårt land av flera brottsutövande kriminella band tyvärr händer att oskyldiga råkar illa ut och livet för dessa får ett tråkigt slut

Att kriminella gäng tar kål på varandra det bör väl ekonomerna inte klandra då slipper skattebetalarna "slanta upp" att fängelsebetala för denna grupp

Att få fast de som ägnar sig åt grova brott har visat sig svårt med våra vanliga mått här gäller skapa verktyg för Tull och Polis att få slut på "Vilda Western" på något vis

Man skyller ofta på personliga integriteten när avslagen ges för åtgärd från myndigheten de som har "rent mjöl i påsen" har inget att frukta kriminella gäng och bovar de bör vi omgående tukta

Vi behöver kanske se över en del av våra lagar så dessa inte jämt de kriminella gängen behagar med kryphål som ofta ger åklagaren "tji" från mördare och våldsvärkare försöka bli fri

Ge polisen verktyg som håller i rätten att nyttja alla de möjliga tillgängliga sätten om polisen "nån" gång tar i lite hårt ta med i förklaring att yrket är svårt

Vi måste på något sätt vända trenden få tillbaka trygghet på gator och gränden återgå till ett land med framtidshopp då skulle vi med lycka hissa flaggan i topp

Hans Fredriksson

Ladda hem Söderköpings-Postens app från Google Play eller App Store och ta del av lokala nyheter varje dag

"Deltagarkommuner, företag och skolor börjar droppa in. Min del i resan är att skriva "Den stora sagoresan till huvudstaden", där Göta kanal ingår som en viktig del. Resan blir också på riktigt, med ett riktigt fartyg. Det stannar till i olika hamnar. Kanske Söderköping?"

Båten Juno och fruktträd bredvid kanalen.

Äpplen faller ned i vattnet vid slussen.

Dyk i sluss.

Om ålar kunde flyga skulle fåglarna bli sura...

Världsmiljökonferensen och äppelskruttarna

Resan till den stora världsmiljökonferensen www.framtidenasroster.org som jag beskrev i den förra krönikan börjar komma igång. Deltagarkommuner, företag och skolor börjar droppa in. Min del i resan är att skriva "Den stora sagoresan till huvudstaden", där Göta kanal ingår som en viktig del. Resan blir också på riktigt, med ett riktigt fartyg. Det stannar till i olika hamnar. Kanske Söderköping? Motala blir sagocentrum för hela landet. Kommunen och näringslivet där hängde på efter mitt första möte med dem. Mediegymsnasiet blir "Radio Stockholm/Motala med professorsgänget" och de kommer att lära sig jobba redaktionellt, filma och intervjua, med mycket mera. Det blir en fortsättning i Motala även efter detta. Nu kan jag bjuda på en del utdrag från sagan, som berör Söderköpings-Postens område. Många bilder och mycket biologi. Här är ett:

"Båten närmade sig staden Söderköping och mötet med Östersjön. Maria stod vid relingen och kliade sig bakom örat. Hon hade inte tänkt på det förut, men nu mindes hon att det växte ovanligt många fruktträd utmed kanalen. Det var ju maj och många blommade i olika nyanser. Nu kom Gullan och stannade till.

"Undrar varför det växer så många olika fruktträd kring kanalen?" sa Maria.

"Jo, men det tror jag att Professorn förklarade en gång", sa Gullan. "Alla gäster på de stora passagerarbåtarna som

blev allt vanligare kring förra sekelskiftet, fick frukt som mellanmål. De satt ofta ute på däck och mumsade. Sen kastade de skruttarna överbord och många hamnade i slänterna. Där grodde kärnorna och blev plantor, som blev stora träd. När äpplena blir mogna åker många ner i kanalen. Där flockas ålarna. De äter inte äpplena, men plockar larver ur de som är maskättna. Kräftorna tar hand om resterna och musslorna filtrerar allt som dammar upp under måltiden. Inget går till spillo i naturen. Maskar och kräftor äter äpplet och ålen äter maskar och småkräftor. Därför säger man att ålen är högst i näringskedjan."

"Om den vore högst skulle den ju ha vingar och flaxa runt i träden", sa Anki.

Maria tyckte att den liknelsen tydde på en total missuppfattning. Om det var ett försök att vara vitsig, så var det verklig bottennivå."

Roland Arvidsson

Emil och Tilda framför ett stort vattenfall i djungeln.

Foto: Privat

Emil tillsammans med massajerna.

Foto: Privat

Emil och Tilda fortsätter sin resa

I förra numret av Söderköpings-Posten skrev jag om vandringen upp mot Kilimanjaro. Nu fortsätter andra delen av resan, då vi ägnade resten av tiden i och utanför staden Moshi.

Efter att vi nästan nådde toppen på Kilimanjaro gick vi hela långa vägen ner till foten av berget. Det tog väldigt lång tid och det kändes som att vi aldrig kom fram. Sista kilometrerna tog ännu längre tid eftersom fötterna var aningen sönderskavda. Fast framåt ska vi och till sist kom vi fram till foten av berget, där en bil kom för att skjutsa oss till staden Moshi där vi har vårt boende.

Väl på plats kliver vi in i vårt rum och vilar ordentligt. Senare på kvällen ska det nämligen bli någon form av tillställning där alla som deltog i expeditionen ska samlas. Det lät väl kul fast i vår grupp var det bara jag och min sambo, så vi visste inte vad vi hade att vänta. Men det visade sig ganska snart vad allt handlade om. Alla som på något sätt deltog i expeditionen skulle få dricks, alltså en summa pengar. Som vi tydligen ska betala!? Och jag kan lova er att det var en riktig folksamling runt om oss, som helt plötsligt hade deltagit på vandringen uppe på Kilimanjaro, personer vi aldrig hade sett. Men visst, vad ska man göra... De fick en slant och vare sig dem eller vi var särskilt nöjda. Från företaget i Sverige som sålde den här resan ingick allt så de, dock visade det sig att företaget inte var lika tydliga med de dolda avgifterna som ska betalas.

Men hur som haver, jag och Tilda lämnade snart stället och rörde oss in mot staden. Det började bli dags att äta något. Efter ett tag hittade vi en inhemsk restaurang där vi beställde mat. Ett väldigt intressant ställe att äta middag på, det liknade en bunker med plastbord och plaststolar, längre bort stod också personer som spelade biljard. Efter att maten blev serverad sätter sig en ur lokalbefolkningen ned hos oss och vi umgås under kvällen. En trevlig kille som snart ska börja studera i USA.

En ny dag är här och idag ska vi besöka ett vattenfall ute i djungeln. För att hitta dit är det en person som ska visa oss vägen. För att komma dit får vi skjuts med bil någon mil från staden där vi bor. För att ta oss sista biten till vattenfallet går vi förbi några små byar och bananodlingar. På flera platser där det finns en stuga, finns det också en liten bananodling i trädgårdarna. Även te- och kaffeodling förekom längs vägen och det var intressant att se hur kaffebönor ser ut innan de plockas och torkas. Nu var det inte långt kvar till vattenfallet och det hördes på håll att vi närmade oss. Väl framme uppskattar jag att vattenfallet är 100 meter högt. Och med all tropisk natur runt om känns det oslagbart att vara just här. Förutom vår guide är vi de enda personer som besöker det här vattenfallet. Här tillbringar vi lite tid genom att gå runt

och undersöka området, sedan äter vi lunch på plats.

På väg tillbaka visar vår guide ett träd fullt med passionsfrukt. De är svåra att nå men han lyckas skaka ner några som han bjuder oss på.

Senare på dagen har vi något mer inplanerat, något vi bokade igår. Det är att vi ska till Arusha nationalpark med många olika sorters djur och växter. Inne i nationalparken sitter vi i en riktig terränggående Land Rover. En bil som tar sig fram på de flesta ruffliga platser. Här finns det verkligen mycket djur. Massor av apor som sitter och softar mitt på vägen, några av dem är uppe i träden. Även giraffer, buffel, zebbor och flamingos syns till här och var. Dock inte lejon vilket hade varit trevligt att få se.

Efter den här dagen rör vi oss tillbaka till vårt boende, passerar vakten som står bakom en mur med automatvapen, och sedan var vi nöjda efter dagens upplevelser.

Nu börjar det dra ihop sig till hemfärd, men än är vi inte klara. Idag ska vi ut en bit från staden för att hälsa på massajer. De bor helt för sig själva i grupperingar i små hyddor byggda av lera. När vi kommer dit hälsar vi vänligt på varandra. Ett par personer från gruppen visar oss vägen till en skola som de fått tack vare välgörenhet. Skolan är i hyfsat skick och i drift för att utbilda barn och ungdomar. Ibland kan det vara svårt att förstå hur viktigt det är med skola och utbildning för alla människor. Det öppnar dörrarna för så mycket, dels möjligheten att kunna försörja sig själva men även hälsan överlag blir bättre med bra utbildning i bagaget.

Efter att vi besökt skolan rör vi oss tillbaka mot själva byn där massajerna bor. Där vill de att vi byter om till deras kläder, det känns speciellt. Kläder gjorda av filt och smycken. Självt fick jag också äran att bära en träkäpp som har stor betydelse för dem.

Visst förstår vi att massajerna haft turister förr och att det här är uppgjort på något sätt, men upplevelsen är ändå intressant. Vad som återstår nu är någon typ av ritual som är typiskt för massajer. Den går ut på att män och kvinnor delar på sig och går ett varv i området för att sedan komma tillbaka och ställer sig mot varandra, varpå alla börjar sjunga och männen i gruppen ska hoppa så högt som bara går. Från att stå stillastående ska man hoppa från fötterna och rakt upp för att imponera på kvinnorna.

Och när det kommer till att kvinnorna ska imponera på männen så har de ett egengjort halsband som liknar ett stort fat av pärlor som ska röra sig i takt med deras dans.

Ja, som sagt, en märklig upplevelse men ändå intressant att se hur vardagen ser ut för andra människor runt om i världen.

Men även här kunde jag ana hur det moderna samhället smyger sig på. Mitt ute i ingenstans, ingen el, hyddor byggda av lera, inga datorer eller fordon finns. Så råkade jag plötsligt se en person med mobiltelefon slinka fram bakom filtarna, så visst påverkas även folket som bor långt borta från civilisation till det allt mer moderna samhället.

Efter den här turen hos massajerna rör vi oss tillbaka till staden Moshi. Vi åker tillbaka till vårt boende och tar det lugnt en stund. När kvällen börjar närma sig ska vi ge oss ut för att hitta något ställe att äta på. Under tiden vi går längst stig och vägar ser vi oss omkring vad staden har att bjuda på. Många små butiker finns det. Även en stormarknad där det säljs mat och färskvaror. Flera gånger möts vi av reklamskyltar där de säljer toppbestigning med guide upp till Kilimanjaro. Så visst går det att ta sig till staden Moshi och utgå härifrån till en billigare peng än att köpa samma resa via resebolag i Sverige. Mycket handlar dock om hur resvan man är och om det är värt risken att köpa resan på plats. Förmodligen går det bra, men lite tveksamhet känner jag inför detta.

Så småningom blir det mörkt och vi passerar flera restauranger, till sist hittar vi ett avskilt ställe där vi sätter oss utomhus och beställer mat. Maten serveras och det smakar bra. Runt om oss är det ganska lugnt och behagligt. Men plötsligt lägger jag märket till en sak då vi sitter och äter, det är att jag tycker jag hör någon som pratar svenska. Då jag säger till Tilda "är det inte någon som pratar svenska där borta!?" Och visst är det så, det sitter två svenskar några bord bort och jag tittar lite extra noga på dem. Då visar det sig att jag känner igen dem "det är ju två lumparkompisar", säger jag med ett leende. Så jag går fram och hälsar, ganska snabbt kommer jag ihåg vad dem heter och de minns även mitt namn "Friis". De två koppelade mig ganska snabbt till lumpen då dem såg vilken skjorta jag hade på mig just då, det var en fältskjorta 90 som jag råkade få med mig från lumpen av en händelse. De två ska börja vandringen upp på Kilimanjaro om två dagar via cocacola-rutten. Spännande för dem!

Emil Friis

Med segel mot okända mål

Vagabond.

Passagerarbåten Leon.

Del 1

Jag hade just tillträtt en ny tjänst inom ett statligt verk, en anställning som jag sett fram emot, och som skulle innebära en viss trygghet fram till pensionen. Men just när jag satt mig tillrätta i kontorsstolen kommer frågan som en blix från klar himmel. Det är en god vän till en god vän som ställer frågan, "min vän Rolf behöver hjälp med att segla en båt från Filippinerna till Bali i Indonesien - kan du vara klar att sticka iväg om ett halvår?"

Så efter mindre än ett år på mitt eftertraktade jobb hade jag sagt upp mig och tagit plats i Aeroflots skrangliga plan - på väg mot Singapore. Rolf hade låtit bygga en båt på Taiwan, en 31 fots segelbåt. Och nu hade han planer på att i omgångar segla hem den till Sverige. Som besättningsman på den första etappen hade han lyckades engagera en oerfaren seglare, en taiwanesisk symfoniker. Men på sydkinesiska sjön råkade de ut för hårt väder och var tvungna att söka sig in mot land. När det till slut lugnat ner sig visade det sig att de hamnat i Filippinerna. I skydd bakom den långsträckt ön Palawan hade båten ankrats upp - och dit var jag nu på väg.

På flygplatsen i Singapore hälsade min nyfunna vän Rolf mig välkommen till Asien. Inför vad som komma skulle kände jag starkt i kroppen att det börjat redan nu - äventyret. Det var den annorlunda miljön - människorna, färgerna, palmerna och inte minst den heta och fuktiga värmen. Men vi skulle vidare, närmast med flyg till Filippinerna och Manilla. Där väntade en passagerarbåt att ta oss till Palawan och staden Puerto Princesa. Om Filippinerna visste jag inte mycket mer än att landet var fattigt och president Marcos rik. Frun hette Imelda och

Nordostmonsunen friskar i.

var vida känd för sin samling av skor. Kontrasten mellan befolkning och maktelit kunde knappast ha varit större. Om Singapore kändes bekvämt, hyggligt tryggt och modernt, var Manilla lite av dess motsats. Staden tycktes mer osäker att röra sig i. Fast det är förstas lätt att överdriva faror när man befinner sig på okänd mark. Ändå varnade folk oss för vissa områden. Och så fattigdomen förstas, den är påtaglig och det berömda sopberget med sina slumbostäder reser sig likt en mindre vulkan över stan. Man ser människor röra sig fram och tillbaks på jakt efter något av värde att ta vara på. Liknelsen med en myrstack är inte långt borta. Från hamnen syns sopberget särskilt väl, och dit har vi nu tagit oss för att söka rätt på fartyget som skall föra oss till ön Palawan. Passagerarbåten ligger i hamn och väntar på att ta ombord last och passagerare. Fartyget visade sig vara byggt i Norge och bär namnet Leon. Det hade dock sett bättre dagar, rostigt och skitigt, och hade knappast kapacitet att klara av alla passagerare som trängdes för att få komma ombord.

Som tur är har Rolf inte fallit för budgetvarianten vid köp av biljetter. Istället har han dragit till med första klass vilket han skall ha heder av. Fast det är inte direkt någon överdådig lyx där vi hamnat på övre däck i tältsängar. I gengäld blir det frisk luft till skillnad mot de lägre klasserna där familjer ligger hoppackade på alla upptänkliga ställen. Men avgången är uppskjuten ett dygn så vi har därför tid att se oss omkring i de intressanta hamnkvarteren. På vår väg är vi ständigt förföljda av nyfikna barn som glatt ropar efter oss - "Hey Joe, where do you go?" Den amerikanska kolonialtiden tycks ha satt sina spår...

Resväg.

Bostadsområde i Puerto Princesa.

När vi kastat loss ser havet, så här från övre däck, helt fantastiskt ut. En underbar blå färg som kontrasteras mot det kritvita skummet där fartyget stävar fram. Men efter ganska kort tid ombord börjar livet bli besvärligt. Det luktar gammalt avfall och urin var man än rör sig. Det är stopp i toaletterna och varorna i kiosken har tagit slut. Hur kvinnor med flera småbarn, som fått de sämsta platserna under däck, klarar dygnen till sjöss går inte att förstå. Fast till slut glider vi ändå in mot Puerto Princesa. Och redan på långt håll ser vi den vita masten på Rolfs båt sticka upp inne i viken. Resan från Manilla till Puerto Princesa som skulle ha tagit 36 timmar blev till slut fyra dygn. Men vi är framme - det riktiga äventyret skall ta sin början.

När vi äntligen stigit iland från Leon och tagit oss ut till Rolfs båt tycks allting se ut som när den lämnades för drygt ett halvår sedan. För några pesos har en lokal grabb till och från botten på båten och haft den under uppsikt. Och det är inget dåligt ställe han haft som bostad, jämfört med hyddan där han annars bor. Med sina 31 fot är Vagabond ingen stor båt, men hon är en voluminös dam. Kraftigt byggd och med gott om utrymme.

Det mesta verkar vara i sin ordning, kanske då bortsett från vissa detaljer. När vi skall sova första natten känner jag att något kryper över mitt ansikte. Jag blir skräckslagen och tänder ljuset. Det rasslar då till ordentligt när hundratals kackerlackor rusar åt alla håll för att söka skydd. Någon kemikalielagstiftning tycks inte finnas i landet så vi drog till med värsta giftet. Sen var det bara att skyffla upp dem i hinkar och slänga överbord. En annan detalj - kanske inte så stor för mig som är en smörgäs-

människa - jag kan inte se att det finns något att laga mat på. Inga problem, svarar Rolf, och efter att ha varit i land kommer han tillbaka med ett litet campingkök. Bara att fylla med sprit, pumpa och tända på...

Det fanns en hel del förberedelser att göra innan vi kunde segla iväg. Bland annat måste botten befrias från alla musslor som bitit sig fast under tiden båten legat still. Men det ordnas lätt med några grabbar som villigt dyker ner och fixar det hela. Här behövs inga dyra verktyg. Det går lika bra med halva skal från kokosnötter. Den saltbemängda luften har också slitit hårt på båtens yttre, fast en del kan förstås bero på undermålig kvalitet. Exempelvis hade rostfria detaljer redan blivit angripna. Det blir till att putsa och försöka återställa.

Livet i det sköna tropiska klimatet känns behagligt och lite lättjefullt. Vi borde avsegla men det är lätt att skjuta på avfärden. Delvis av lättja men också av något mer odefinierbart motstånd, kanske för det okända som ligger framför oss. Dessutom brallar nordostmonsunen i ordentligt, kanske 15 meter/sekund. I alla fall vänds palmkronorna ut och in av vinden. Vi känner oss inte riktigt bekväma med att segla iväg ännu. Så vi hittar ständigt på nya aktiviteter på Palawan, denna vackra, långsträckt filippinska ö.

En dag vandrar vi tvärs över ön, 12 km i brännande sol, genom djungel, över berg, vadande över floder tills vi når en gudomlig orörd beach. Vi övernattar i en liten hydda, där en fattig fiskare bor med sin son. På kvällen sitter vi nere på stranden i den sammetslena, kolsvarta tropiknatten och lyssnar på alla djungelns ljud som omger oss. Allt hade varit ok om vi inte blivit hårt angripna av "sandflies", ilska små blodsugandeflugor som lämnade kraftiga böldliknande märken efter sig. Och inget fel på hyddan, men svårt att sova utan madrass, direkt på bambustänger. Fast fiskaren var mycket vänlig och bjöd oss på hemkört kokosvin.

Med min statliga, men kortvariga, bakgrund inom kriminalvården blev jag intresserad av att det skulle finnas ett fångläger på en ö i närheten. Man skulle där bedriva en typ av rehabilitering för långtidsdömda. Med en utriggare tar vi oss enkelt dit. I relativ frihet avtjänar fångar där sista delen av sitt straff. De lever under ordnade förhållanden tillsammans med sina familjer, med arbete under dagtid, främst på risfälten. Så långt allt väl, men gudnåde den som försöker fly. Blir man infångad slås man omedelbart i bojor, bokstavligen talat, och förs tillbaka till Manilla och dess hårdbevakade säkerhetsfängelser.

Inne i vår vik i Puerto Princesa trängs enkla båtar sida vida. Det är båtar som tillhör vietnamesiska flyktingar vilka, efter att ha blivit utsatta för förföljelser, tvingats lämna Vietnam. Vi ser också hur ett tyskt lastfartyg anländer med vietnameser som plockats upp från båtar ute på sydkinesiska sjön. Men det ligger också en jagare från filippinska marinen förtöjd vid piren. Vi betraktas nog som lite udda fåglar i den filippinska övärlden och blir beordrade att komma ombord på fartyget.

Det är en imponerande salong vi tas emot i. På väggarna hänger bilder av president Marcos och gamla hjältemodiga krigare med sablar i högsta hugg.

Vi blir dock vänligt bemötta av fartygets befälhavare som med sin stab samlats runt ett bord. Det bjuds på te och vi får tillfälle att berätta om oss själva, varför vi blivit liggande i viken, och om Sverige i allmänhet. Efteråt tackar de oss med orden - "Det har varit en ära att ha er som gäster här i vår vik, men nu är det nog dags för er att lämna ankar. Vi rekommenderar att ni lämnar viken inom kort, gärna i morgon..."

I nästa avsnitt lättar vi ankar och ger oss ut mot okända mål.

Boy Svedberg
Text och Foto

Upp och nedvända världen!

Jag har under den senaste tiden börjat att reflektera över hur vi beter oss mot varandra samt att våra roller har kastats om på flera sätt. Både i familjen och i samhället. Tillståndet i samhället med dess restriktioner har säkert varit en bidragande del till att jag haft tid att fundera över detta.

I hela mitt verksamma yrkesliv har jag haft arbeten där möten och behandlingar av människor varit i fokus. Både inom psykiatri, medicinska vården samt i mitt eget företag.

Som företagare har jag naturligtvis hört mycket från olika kunder.

I mitt arbete som skötare/undersköterska har jag fått andra osannolika och brokiga historier berättade för mig.

Otaliga är de berättelser där någon farmor känner sig utanför och har en dålig relation med sin svärdotter. Det kan vara allt ifrån att svärdottern tycker att farmor och barnbarn sover för länge på morgonen med sent serverad frukost, till att farmor har köpt fel kläder eller skor till barnet. Inte rätt märke gudbevars tycker svärdottern men barnet älskar att ha stövlarna på.

Den senaste tiden har historierna börjat att handla om vuxna barn och äldre föräldrar. Flera av mina kunder har berättat att deras vuxna barn ringer och säger "vi kommer ut i helgen till landet" och det är ju naturligtvis mysigt och trevligt. Saken är den att det ska vara uppställning med frukost, lunch och middag, alla dagar. De äldre jobbar och sliter som tusan och de vuxna barnen ligger och solar på tomt. En kanske går med käpp och någon annan har något annat medicinskt problem, kämpigt!

Det är fullt förståeligt att de vuxna barnen vill åka hem till sina föräldrar och umgås, klart som korvspad. Men att hjälpa till, det ingår tydligen inte i helgplanen. Alltså, hallå? Vad är det som händer?

En dam berättade för mig att dottern kom hem till henne med sin familj under midsommaren. Massor med mat serverades på midsommarafton och dagen efter så ville dottern ta med sin lilla familj på en utflykt. Dottern frågade sin mamma om hon skulle följa med. Denna avböjde för hon ville ha en lugn stund och ta igen sig. Naturligtvis tog hon också fram mat och ordnade tills de

andra kom hem igen. Och så rullade det på igen. Utan att någon hjälpte till. Vilken nonchalans eller hur?

Jag ska erkänna att jag var en slarvmaja när jag bodde hemma. Jag satt på sängen och sparkade av mig jeansen och enligt min mamma kunde hon hitta spår efter mig. Men min kära mor var också pedant och plockade och städade och hade superordning överallt. Jag hann liksom inte med. Hon bäddade min säng nästan ända tills jag flyttade hemifrån. Inget att skryta med precis. Men åren har gått och jag har naturligtvis blivit bättre. Under åren när jag har åkt hem till mina föräldrar så har jag ofta lagat mat och fixat och dukat. Vilket varit uppskattat. Speciellt att jag lagat mat.

Det här ligger säkert i tiden och vissa generationer är curlade som tusan. Min uppfattning är att slappheten visar sig överallt runt omkring i samhället. I skolan tar eleverna över och vissa lärare pallar inte för trycket. På arbetsplatser händer att det bildas grupper med småchefer när ledningen är för svag. I några förorter tar olika gäng över och polisen tappar greppet totalt. Högre upp i politiken är det samma sak. Straffsätser för våldsbrott är ju ett skämt ibland. Riksdag och regering måste våga höja dessa och visa varför de sitter där. Våga visa vem som bestämmer för tusan.

Nej, jag hoppas på stora förändringar, i både högt och lågt. Annars vet jag inte hur det här ska sluta. De som är i bestämmande roller ska ta plats och vara tydliga. Ingen mår bra av att det här. Varken små barn, unga och äldre vuxna eller vilka medborgare som helst.

Det är färdiglallat nu!

Lev väl och våga vara tydlig!

Christina Forsman Nilsson

Det är dags för omstart!

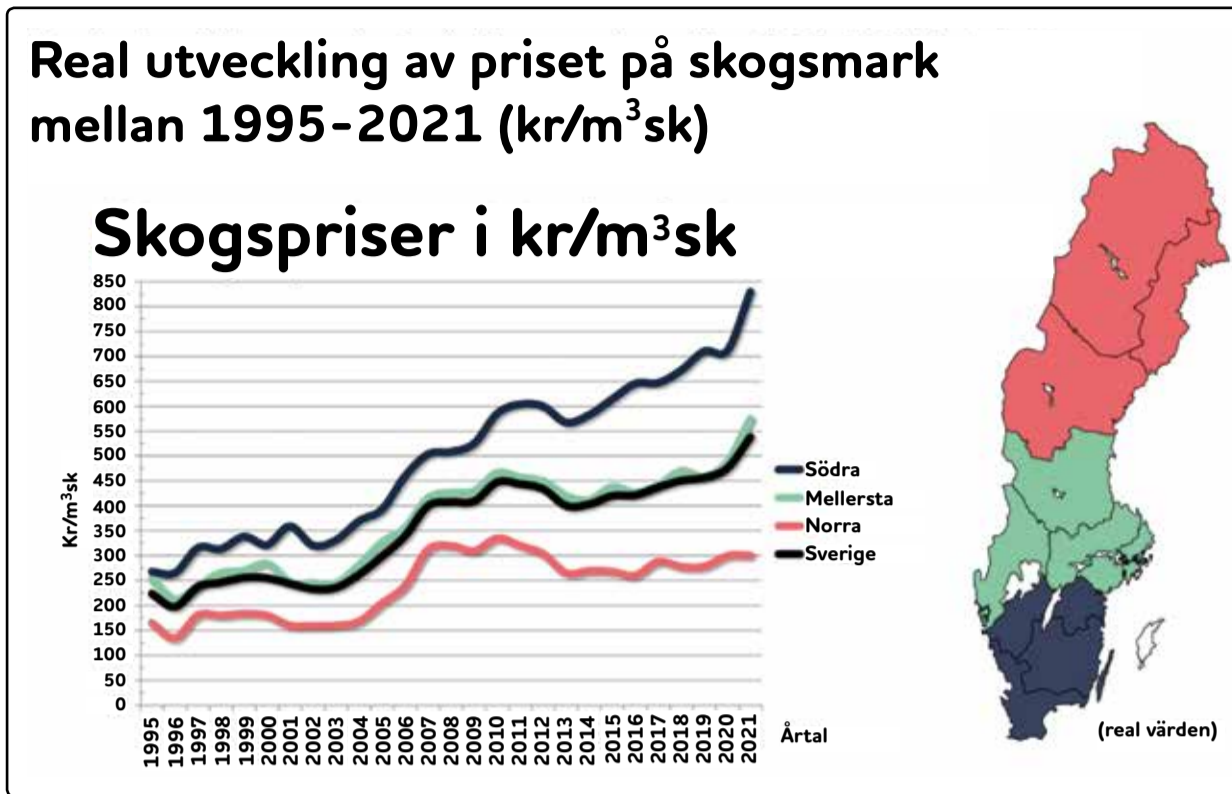
Efter lång tid med corona som stoppat våra aktiviteter hoppas vi att komma igång igen till hösten. Vi hoppas att du som är nybliven pensionär, eller just sett yngsta barnet lämna boet och har fått lite mer tid vill bli medlem i Lions. Du som är hjärtligt trött på att sitta isolerad är välkommen till vår gemenskap i Lions. Du som är ung och har nya idéer att bidra med är mer än välkommen. Alla som vill hjälpa till att göra världen en liten smula bättre är välkomna.

Finnes: Goda vänner, samvaro, marknader, träffar, hjälpverksamhet, glädje.
Sökes: Fler vänner, engagemang och gott humör.

Vi vill gärna ha många nya aktiva medlemmar som tycker det skulle vara roligt att arbeta med våra marknader och andra aktiviteter. All slags kunnande är välkommet och behövs. Resultatet av arbetet hjälper medmänniskor både i Söderköping och i världen.

Hjälps Lions hjälpa!
 Vill du lära känna oss och delta i vår verksamhet?
 Välkommen att kontakta Lennart Flodström på telefon: 0706 58 38 25.
www.lionssoderkoping.se

Real utveckling av priset på skogsmark mellan 1995-2021 (kr/m³sk)

Erik Hansson.

Foto: Ludvig & Co

Utveckling av skogsmarkspriser i Sverige

Erik Hansson är jägmästare på Ludvig & Co och arbetar med i huvudsak fastighetsvärdering, investeringskalkyler, fastighetsrådgivning och övrig skogsekonomisk rådgivning.

- Jag började min anställning på Ludvig & CO (hette då LRF Konsult) år 2012 och det året var medelpriset på skogen 554 per skogskubikmeter i södra Sverige. Nu vid halvårsskiftet 2021 visar medelpriset på 830 kr per skogskubikmeter. Under det första halvåret 2021 har genomsnittspriset för skogsmark stigit med 16,6 % till 830 kronor per skogskubikmeter i södra Sverige. Det är en otrolig prisutveckling och aldrig har vi kunnat mäta en så kraftig prisstegring sedan vi startade våra mätningar år 1995, säger Erik.

Prisuppgången kan bland annat förklaras av det fortsatt låga ränteläget, en stark efterfrågan på skogsråvara, framförallt från sågverksindustrin och en förväntad kraftig BNP-tillväxt. Dessa gynnsamma faktorer har kombinerats med att det har varit ett relativt lågt utbud av skogsfastigheter under Corona-pandemin samtidigt som efterfrågan på att köpa skog är fortsatt hög.

Vid så kraftiga prisuppgångar som nu under första halvåret 2021 är det lätt att anta att prisbildningen kan komma att korrigeras. Men vi ser inte några tydliga tecken under den närmaste framtiden som talar för en nedgång. Vår bedömning är att, med hänvisning till att de faktorer som nämns ovan är oförändrade, att skogsfastighetsmarknaden kommer vara stabil med fortsatt stark efterfrågan.

Östergötland är ett starkt skogslän med en lokal och

stabil sågverks- och massaindustri som efterfrågar virkesråvara. Länet har även en långsiktigt ökande befolkningsutveckling vilket Erik tror ger goda förutsättningar för att efterfrågan kommer att bibehållas även i framtiden.

Det är samtidigt viktigt att poängtera när man pratar om medelvärden att det såklart ändå är stora prisvariationer mellan fastigheter i samma kommun.

Faktorer som styr värdet på skogsmark

Förutom fastighetens läge, dess yta och virkesförråd så är det flera faktorer som spelar in när det kommer till priset: Skogsmarkens vägnät, arrondering, bördighet och kvaliteten på skogen påverkar givetvis prisbildningen. Även att skogen har tillfredsställande planteringar och att den har röjts och gallrats i tid. På senare tid har en del spekulanter efterfrågat fastigheter som har en högre andel tall då de oroas av granbarkborrens härjningar. Dock har vi inte kunnat se att granbarkborren har påverkat priserna lokalt.

Mjuka värden har en stor betydelse, det vill säga känslan av att äga och sköta sin egen skog och därtill möjligheten till jakt och rekreation. Överlag har de mjuka värdena större betydelse för prisbildningen i södra Sverige jämfört med i norra där skogens ekonomiska avkastning generellt har en något tyngre påverkan på priset.

Köpare och säljare av skogsmark

Den genomsnittliga köparen av skogsmark i Sverige är en man (76 % av köparna) som är 55 år gammal och äger skogsmark sedan tidigare. En majoritet av köparna

bor i den kommun där skogsfastigheten finns. Ofta talas det om att det är stockholmarna som trissar upp priserna och köper skogsfastigheterna men den uppfattningen har inte Erik.

- Nej, i så fall är det möjligtvis på lite större fastigheter och om så skulle vara fallet har de ofta en anknytning till området. Exempelvis att de har vuxit upp i bygden och/eller har en lantbruksfastighet där sedan tidigare.

Medelåldern för säljarna är 69 år och här ser man en tydlig trend att medelåldern ökar. Vi lever allt längre och många 70-plussare har förmånen att vara pigga. Samtidigt tar majoriteten hjälp med åtgärder i skogen vilket gör att skogsägande idag inte behöver vara så fysiskt krävande. Många ser nog dessutom fram emot att kunna lägga mer tid på sin skogsfastighet vid sin pensionering. En trend under den senaste tioårsperioden är att antalet köpare som ej äger en skogsfastighet sedan tidigare ökar, om än från låga nivåer.

Om prisstatistiken för skogsmarkspriser

Ludvig & Co är Sveriges största fastighetsmäklare av lantbruksfastigheter och har sedan 1995 producerat samt presenterat statistik bl.a. avseende utvecklingen av priset på skogsmark i Sverige. Arbetet kring statistiken har sedan 1995 varit densamma varför materialet tydligt visar variationer och trender. Prisstatistiken grundas på överlåtelse av Ludvig & Co förmedlade fastigheter som varit utbudna på den öppna marknaden.

Åke Serander

Njut av höstens goda mat och dryck

Och så är det höst igen, det är bara att konstatera. Lite blandade känslor, sommaren har varit fantastisk men hösten är också den en fin och fascinerande årstid. Det är inte mycket som slår en skogspromenad en solig höstdag med hög klar luft, vackra färger och doften av skog. Lyckan att hitta svamp, ett gäng gula kantareller eller en ståtlig Karl-Johan får mig att bli euforisk.

Hösten innebär för mig att det är dags att "samla på sig i ladorna". För en livsnödvändighet men nu, i alla fall för mig ett rent nöje. Vilken känsla det är att öppna kyllen och se burkar med ättikgurka, inlagda rödbetor, sylt

och inkokta päron, allt närodlat och fritt från tillsatser. Trendigt som tusen men innan frysen och dagens fullspäckade grönsaksdiskar där det mesta finns att köpa året om, ja då var det en nödvändighet.

Det är inte nog med att skogen erbjuder oss bär och svamp utan också kött av högsta kvalitet. Djur som strövat fritt, ätit av skogen och mått bra. Visste du förresten att viltkött innehåller mycket tryptofan som är ett förstadium till det så kallade lyckohormonet serotonin.

Har man tur så känner man en jägare som delar med sig och i annat fall så finns det ju att köpa, efter den 8 oktober älg, men redan nu är bockjakten igång.

Den här hösten är speciell det är ju ett tag sedan vi kunde umgås i större sällskap. Många har valt att hålla sig isolerade och det har varit klen med kalas.

Men nu ser jag fram mot en höst och vinter med många härliga middagar tillagade på råvaror från vår fina natur.

Att efter den där promenaden komma in i värmen igen, tända ljus, en brasa, god mat och kanske ett glas gott rödvin. Det är nog inte så tokigt med höst i alla fall.

Ja vad ska vi dricka för vin till vårt viltkött oftast med kraftiga och djupa smaker? Svamp är en av de råvaror

som är väldigt snällt mot viner och lyfter i smakkombination men de där lingonen som vi gärna serverar till gräddiga varianter, ställer till det.

Jag väljer och vill gärna rekommendera viner från södra Rhone. Här blandar man i det röda, olika druvor oftast dominerade av grenache, syrah och mouvedre så kallade GSM-viner, men andra druvor förekommer i mindre mängder. Kraftiga mustiga viner med syra-, muskler och maskulinitet.

Det mest kända vinet från södra Rhone är Château Neuf-du-Pape. Fantastiska viner men ofta med en alldeles för hög prislapp. Man behöver bara förflytta sig några

kilometer och hitta andra byar med samma typ av vin och betydligt mer prisvärt.

En bit från medelhavet, precis på gränsen mellan Languedoc och Provence ligger Costiers du Nimes som ingår i vinområdet Södra Rhone. Här hittar vi Domaine de Calet som drivs av vinbonden Yvon och hans svenska fru Anna-Lena. Vilka viner den mannen gör! Ekologiska och gjorda med hjärta och själ. Prova hans vin Alva döpt efter barnbarnet, så prisvärt.

Anonyme Château Neuf-du-Pape 2015 Xavier Vignon
51633 359:-

Domaine de Christia, Vacqueyras 2019

76868 125:-

Alva 2019 Domaine de Calet

2288 99:-

Alkoholfria alternativ:

JP. Chenet So Free, Cabernet-Syrah

1903701 55:-

Eriksberg, öl mörk lager

195403 11:90:-

Anne-Marie Bardler Weibe

Nyponen lyser klarröda i skogen och jag kunde inte låta bli och plocka. Rensade bort blomfäste och frön, kokade dem mjuka och picklade i en 1-2-3 lag.

Svamp och färsinbakad hjortfilé med Calvadosky

8 hg hjortfilé

Färs

600 g viltfärs

2 dl stekt svamp

1 dl hackad stekt lök

2 msk hackad färsk rosmarin

5 msk grädde

salt och peppar

smör till stekning

Sky

2 dl kalvfond

1 dl calvados

1 morot

1 bit selleri

1 gul lök

timjan

1 tomat

1 bit sidfläsk

- Mixa färsen med rosmarin, svamp och lök och avsluta med att tillsätta grädden. Smaksätt
- Bryn därefter försiktigt filén runt om i smöret och låt det svalna
- Tag sedan ett smörpapper som fuktas med oljan och bred ut färsen på pappret så att den kan sluta om filén. Lägg filén på mitten av den utbredda färsen. Låt smörpappret sluta om färs och filé och vik ihop kanterna. Stek paketet på båda sidor i stekpanna. Sätt sedan in det i ugn på ca 175° och låt innertemperaturen gå upp till 59°
- Bryn grönsaker och fläsk i en kastrull och tillsätt vatten, kalvfond och calvados. Låt reducera till hälften, sila smaka av (red av) Ju längre skyn får sjuda ju bättre. Späd med vatten då och då
- Lossa den färsinbakade filén från smörpappret och skär den i lagom stora medaljonger
- Till hjortfiléen serverar jag Fondant potatis dvs potatisskivor som kokas nästan färdiga i buljong och sedan bryns i smör. Jag gjorde likadant med selleri men den har betydligt kortare koktid. Några skivor kokt gulbeta, zucchini och en kvist rosmarin på toppen

Svamp och rotsaksfyllda kroppkakor

1 kg potatis

2 ägg

2 ½ dl vetemjöl

1 tsk salt

vitpeppar

1 gul lök

4 jordärtskockor

1 morot

2 dl förvällad svamp

200 g smör

rörörda lingon

- Koka potatisen och pressa den varm med purépress
- Låt bli riktigt kall
- Tärna lök, morot och skocka. Bryn i smör tillsammans med svampen och smaksätt med salt och peppar
- Blanda samman potatisen med mjöl och ägg och krydda med salt och peppar
- Lägg potatisdegen på mjölad bänk och rulla ut till längder, skär dem i tolv lika stora bitar
- Gör en fördjupning i varje bit och lägg i ca 1 msk kall fyllning, rulla ihop till runda bullar
- Sjud kroppkakorna i saltat vatten ca 5 minuter efter det att dessa kokat upp.
- Ta upp med hälslev och låt rinna av.
- Bryn i smör och servera kroppkakorna med resten av fyllningen, lingon och brynt smör.

Ibland gör jag de här kroppkakorna lite mindre och serverar dem till älgsteken.

Det här är ett ganska stort recept. Förvara i kyl så håller de länge och räcker till många desserter.

Lingonpäron

2 kg fasta päron

ca 2 liter lingon

¾ liter vatten

1 liter socker

1 kanelstång

- Koka lingon, socker och vatten i ca 10 min, kör med stavmixer så lite av bären blir krossade
- Skala päronen och behåll skaftet som du skrapar lite lätt. Ta bort blomfästet och gör ett litet kryss
- Lägg päronen i lingonlagen och sjud tills de är nästan mjuka
- Lägg päronen i väl rengjorda glasburkar
- Koka ihop lingonlagen ytterligare ca 5 minuter, sila och slå över päronen. Se till att burkarna är ordentligt fyllda innan du stänger dem
- När jag sedan vill göra något festligare än att bara äta päronen med lättvispad grädde (som i och för sig är jättegott) så kokar jag ner lagen ytterligare till en simmig konsistens
- Ställer päronet på en undersötad kanelpannacotta (päronet blir sött) slår över kall lag och garnerar med mynta och ett knäckflarn

Anne-Marie Bardler Weibe
Recept

Johanna Forsell
Foto

Hästarna är viktiga för att kunna hålla landskapet öppet utmed kanalbanken.

Hästar används i skogsarbetet

Avspärningar har satts upp utmed kanalbanken vid Ramunderberget. Jag träffar Alin som är en av de som arbetar på plats.

Vad arbetar ni med här?

- På uppdrag av Göta Kanalbolag fäller vi träd, rensar sly och kapar grenar så att kanalbanken inte ska växa igen. Det är ett ständigt pågående arbete där vi börjar i Mem och arbetar oss fram längsmed kanalen till Motala. Därefter är det dags att börja om i Mem igen.

Hur kommer det sig att ni använder hästar i arbetet?

- Dels är det miljövänligare, dels på grund av att det är för trångt för större maskiner som brukar användas i arbetet i och med utrymmet på kanalbanken. Här får vi förlita oss på hästarna som drar varsin kärra och en mindre avverkningsmaskin.

Daniel Serander
Text och Foto

Arbetet är i full gång utmed kanalbanken i Söderköping.

 MARKSKONINGS GRUPPEN

- Skogsskötsel
- Virkesköp
- Förvaltning / Rådgivning
- Trädfällning
- Arborist
- Stubbfräsning

 MSG TRÄDGÅRD & UTEMILJÖ

- Trädgårdsskötsel
- Anläggning
- Grönytor
- Beskrning
- Plantering
- Vägunderhåll

 MSG FASTIGHETER

- Ställplatser / Förvaring

Ring oss för en kostnadsfri offert!

Vi utför arbeten åt privatpersoner, företag och kommuner. Möjlighet till RUT & ROT-avdrag!
011-161610 - Info@msg-gruppen.se - Klevvägen 1, Söderköping - Följ oss gärna på Facebook

Det är många teoretiska och praktiska prov för att erhålla jägarexamen.

Foto: Yvonne Bäckstedt

"Du behöver lära dig om hur jakt går till, hundar och hur de används, vapen och hur de fungerar, olika djur- och fågelarter, vilka lagar som reglerar vapenägande och jakt, vilka myndigheter som är inblandade och på vilket sätt med mera."

Symbol för Jägarexamen.

Så här går det till att ta jägarexamen

Det börjar med att du lär dig teorin. Det kan exempelvis ske genom självstudier men det vanligaste är via någon form av studiecirkel. Du behöver lära dig om hur jakt går till, hundar och hur de används, vapen och hur de fungerar, olika djur- och fågelarter, vilka lagar som reglerar vapenägande och jakt, vilka myndigheter som är inblandade och på vilket sätt med mera.

När du är klar med teoriutbildningen så kontaktas en provledare som examinerar. Du får inför provledaren svara på 70 frågor som slumpas fram ur naturvårdsverkets frågebänk i en app som du får ladda hem till din surfplatta/smartphone. Provledaren övervakar att du inte gör något otillåtet under provet.

Du klickar fram frågorna en efter en. På varje fråga finns fyra svarsalternativ varav ett är det rätta.

När du är klar med provet så sänder du i väg det. Du får då ett preliminärt besked om det var godkänt eller ej. Provledaren, som via dator och genom sin närvaro övervakat provet, godkänner sedan provet om man följt reglerna. Har du 60 rätt av frågorna så är provet godkänt.

Om du har med dig ett foto så kommer provledaren att vid godkänt prov, skriva ut ett jägarbevis där han/hon även skriver in att du klarat teoriprovet.

Nu om inte tidigare, måste du träna på skytte, säker vapenhantering och avståndsbedömning. Du ska nämligen klara av praktiska prov också.

Det brukar börja med hagelprovet. Där börjar vi med att du får gå en slinga och där du får forcera några hinder på ett säkert sätt och även i övrigt visa att du vet hur man hanterar hagelvapnet. På slingan finns djur av papp. Är djuren inom skotthåll ska de beskjas och är de utom skotthåll får man inte skjuta. Du använder klickpatroner i bössan under provet, men vapnet ska hanteras som om de vore skarpt.

Sedan brukar vi skjuta lerduvor. Du skjuter på frångående duvor. Vi kastar under provet sex stycken och du skall träffa fyra av dessa för att bli godkänd. Du har bössan laddad med två skott och får använda båda.

Sedan skjuter du markmål. I Bocksätter är det två rådjur av plåt med huvudena åt olika håll som ska beskjas från 20 meters håll. I vitala träffområdet finns ett hål täckt av en pappskiva. Du skjuter två skott, när rådjuret går åt vänster och två när det går åt höger. Provledaren räknar hälen efter haglen och finns minst 28 hål i vardera träffområde så är provet godkänt. På andra platser kan djuret vara hare eller räv som har mindre hål och där skall det vara minst åtta hagel.

Har allt gått bra så har du nu klarat hagelprovet som du måste ha om du vill ha licens för att köpa ett vapen med hagelpipa.

Nu kommer man till grundprovet med kula. Du ska först visa att du kan ladda och plundra ett kulvapen på ett säkert sätt och visa att du vet hur du ska hantera det. Går det bra, så skall du visa att du kan skjuta en "väl sammanhållen träffbild". Man skjuter fyra skott från en skottstol (inskjutningsplats) och fyra skott med jägarmässigt stöd. Sitter skotten så de täcks av en rund skiva 12 cm respektive 17 cm, så är du godkänd.

Nu kan du söka licens för ett kulvapen dock inte klass 1 (älgstudsare).

För att få göra detta måste du även klara Högviltsprovet.

Du ska klara Älgskyttemärket i brons inför provledaren och vid ett tillfälle. Du får på Bocksättersbanan som tillhör Söderköping JRF 05-10, skjuta JRF:s prov. Du skjuter fyra skott mot en stillastående älgfigur. När alla fyra sitter inom träffområdet är serien godkänd. Då ska du bara ha två godkända serier på löpande älg också. Du laddar med fyra patroner och älgen kommer utrullande på banan med fem meter per sekund. Du skjuter ett skott varje gång den korsar banan. Du måste sikta en halv meter framför träffområdets mitt - för så långt flyttar sig älgen under tiden kulan flyger mot den.

Får du tre av fyra träffar inom träffområdet är serien godkänd. Har du en godkänd serie på stillastående och två på löpande är provet godkänt. Har du skjutit nio serier utan att få godkänt får du börja om med provet en annan dag.

Har allt gått bra så har du nu klarat jägarexamen. Provledaren skriver in i ditt jägarbevis vilka prov du klarat. När du klarat alla moment får du ett diplom.

Om du har misslyckats så finns det regler som talar om hur och när du får försöka igen. Prov, som du klarat samtliga moment i, är klara och de behöver du inte göra om. Man får försöka hur många gånger som helst.

Sedan kommer det tråkiga. Du måste vid varje provtillfälle betala provavgifter enligt taxa fastställd av Naturvårdsverket och sedan även betala för ammunition och lerduvor. Man måste inte skjuta både kula och hagel, utan om du t.ex. inte vill skjuta hagel så kan man få behörighet bara för kula och tvärt om.

Man kan dock inte ta högviltsprov utan att ta grundprov för kula, för har du inte klarat grundprovet får du inga vapenlicenser för kulvapen.

Skjut du Högviltsprovet på en av Jägareförbundets banor så ser Högviltsprovet lite annorlunda ut.

Där skjuter du ett skott på stillastående älg och när den sedan efter två sekunder fortsätter skjuter du skottet på löpande älg. Även där är det fyra skott per serie. För godkänd serie krävs fyra träffar. För godkänt prov krävs tre godkända serier vid samma tillfälle. Även här gäller max nio serier per tillfälle.

Förutom att skriva in proven i jägarbeviset så registreras dessa även i jägarregistret där man kan se sina prov och resultat om man loggar in med Bank-id. Registret är sekretessbelagt och förutom du själv så är det bara vissa myndigheter som kan läsa i det.

Har du funktionsnedsättning så får provledare anpassa provet efter din förmåga. Det måste dock vara lika säkert och du skall klara samtliga skytteprov. Alla eventuella extrakostnader detta medför måste du dock själv betala och samma sak gäller om du behöver tolk (som måste vara godkänd).

Lars Edstam
Samordnande provledare
i Söderköping JRF 05-10

Nytt nummer ute
den 23 oktober

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga
arbete för ensamman och äldre i Söderköping

Vi hälsade på i godisgrossisten Nammis butik i Söderköping

Teresa, Per och sonen Halldór arbetar tillsammans i godisbutiken.

Sedan en tid tillbaka har Nammi slagit upp portarna till sin godisbutik utmed E22 vid Söderköpings norra infart. Här arbetar familjen Per "Pelle", Teresa och även sonen Halldór hjälper till i butiken.

Jag kliver in i butiken och möts av en syn som retar både smaklökar och ögon. På hyllorna trängs lakritsprodukter, med och utan choklad, chokladkakor, kolor, havssalt, torsklever och modellflygplan. Jag får en trevlig pratstund med Pelle och Halldór medan Teresa tar emot kunderna.

Vi börjar tala om företagets historia och om hur de hamnade i Söderköping.

- För knappt 20 år sedan hade jag planer på att resa jorden runt men jag fastnade på Island där jag bodde och arbetade på en hästgård. Min sambo Teresa har också tidigare bott och arbetat där – dock inte samtidigt som mig. Vi lärde känna varandra på en ridkurs med islandshästar. Min bror Mats Webbjörn – är också delägare i företaget. Han pushade på att vi skulle starta ett företag. Han testade en Djúpur (godiskula av saltlakrits och choklad, med sockerhölje, reds anm.) vid ett besök på Island och sa "det här måste gå att sälja i Sverige".

I början visste vi inte vad vi skulle heta eller hur man skulle sälja godis.

Kring namnet spånade vi en stund och kom fram till Nammi som betyder godis på Isländska.

Vidare till fråga två, går man till en butik och frågar om de vill köpa godis? Hur importerar man med frakt, förtullning, och hur lagerför man?

Vi är en grossist, så vi har ingen tillverkning. Vi har agenturen på produkterna här i Sverige och i Tyskland men exporterar även lite till England och Finland.

Island är inte med i EU, däremot i EES / Schengen men produkterna ska ändå förtullas. Varannan till var tredje vecka kommer båtar till Varberg och vi får produkterna levererade till oss med lastbil.

Fraktrutten till och från Island är en av världens dyraste och Island är också ett av de dyraste länderna för oss svenskar att resa till med allt vad det innebär.

Hemköp här i Söderköping blev vår första butik i Sverige. Jag är byggingenjör och höll tidigare på med värmepumpar och energi. Av en slump träffade jag Pia man (Pia är godisansvarig på Hemköp i Söderköping) som ville ha en offert på solfångare och värmepump. Vi började prata, och vid den tiden var den här verksamheten i uppstartsläge. Jag berättade om allt vårt goda godis varpå han replikerade "min fru är godisansvarig på Hemköp". Så vi testade att sälja där och det blev en kanal ut till Hemköps andra butiker. Vår största kundkategori är dock delikatess- och specialbutiker.

Annars har vi sakta byggt upp verksamheten och har inte satsat så mycket pengar.

I starten fick jag min lägenhet i Norrköping godkänd som lager av Miljö och hälsa. Sen blev det tredjepart-slogistik – med lager hos ett företag som själva bedrev lagerhantering. Därefter flyttade vi till ett eget lager i Jursla industriområde. Men eftersom vi bor i Gärdeby så tyckte vi att det blev jobbigt att åka in till Norrköping. När vi fick ett värdefullt kontrakt med en butikskedja så behövde vi dubbelt så stora lokaler och tursamt för oss så blev den här lokalen ledig. Vi känner oss väldigt välkomna här.

Vi har ett stort intresse från turister. Det är bland andra många stockholmare som stannar till på vägen till sina fritidshus. Men vi har kunder som åker hit från hela Östergötland. Söderköping i sig är ju ett utflyktsmål och många har hört att vi har butik här.

- Den isländska lakritstraditionen började med att islänningarna tog en chokladbit och virade en lakritsrem runt om i slutet av 50/60-talet. Det blev mode på det. Draumur (dröm på isländska) är troligtvis världens första serietillverkade kombination som kom för 40 år sedan. Det är två saltlakritsstänger i mitten omringade med mjölkchoklad.

Nu är kombinationen vanlig men det var den inte när vi började för 15 år sedan.

Freyja som vi är grossist åt, är ett 100 år gammalt företag. Island hade importförbud på godis en gång i tiden

Kunderna Marley och Birgitta Forså.

Veronica Sallermo väger godiset innan det packas.

vilket är bakgrunden till att det fanns så många godisproducenter i landet. Idag är det kanske fyra-fem stora kvar.

Kunderna strömmar tätt till vid mitt besök i butiken. Alla hälsas välkomna och kunderna botaniseras bland påsar och förpackningarna på hyllorna.

Ett par kunder som hittat hit vid mitt besök är Birgitta och Marley Forså, de tittar på havssaltet och Pelle bidrar snabbt med sin expertis.

- Det där är grymt bra salt! Havssaltet är från Norra ishavs mellan Grönland och Island och är koldioxidneutralt då man använder värmen från hetakällor vid framställandet. Saltet är oraffinerat så mineralerna finns kvar och är, om man kan säga så, nyttigare än vanligt salt. Saltet är smaksatt med bland annat lakritsrot och passar till alla maträtter såsom rotfrukter, fisk, lasagne eller till kladdkakan.

På vilket sätt skiljer lakritsprodukterna sig åt och vad erbjuder ni för produkter utöver dom nämnda?

- Vi har isländsk, spansk och även lite finsk lakrits men det isländska är i fokus. Här finner man även torsklevern och byggsatsmodeller.

Den isländska lakritsen är t.ex. inte baserad på melass som den finska är, som därmed är sötare i smaken (melass utvinns från saften av sockerbetor/sockerrör, reds. anm.). Bryter man en finsk lakritspipa så blir det lite gul i tonen vilket beror på melassen.

I Sverige har vi en varierad tillverkning men den är nog snarare åt det isländska hållet. I norra Europa (från Holland och uppåt) är det saltlakrits som gäller men ju längre söderut man kommer så blir det sötlakrits.

Det finns många sötlakritsproducenter runt omkring i världen. I det vi kallar saltlakrits har man tillsatt salmiak (ammoniumklorid).

"Lakrits" som säljs i USA / Australien innehåller ofta inte lakrits. Där handlar det mer om textur – exempelvis kan vingummi kallas för lakrits.

Från början är lakrits dock en medicinalväxt, smaksättare i medicin, som verkar; slemlösande, blodtryckshöjande och bra för matsmältningen. I länder där man fastar så dricker de lakritsaff för att hålla i gång matsmältningen.

Ärtväxten (som är som sly) som lakrits utvinns ifrån växer nära ekvatorn, därför är det mycket produktion kring medelhavet.

Bönderna röjer upp rötterna ungefär vart fjärde år, torkar och flisar dom. Därefter kokas dom för att få ur glycyrrhizan - så får man det som smakar lakrits. Produkten är upp till 50 gånger sötare än socker, smaken (sötman) stannar i munnen 5 gånger längre än exempelvis choklad.

Man gick alltså från medicin till godis.

Vi har samma isländska producent till godisprodukterna som inte innehåller lakrits. Hraun till exempel betyder lava. Ædi (som är Pelles personliga favorit) är lik kexchoklad men med kokos utanpå.

Skuggibitar – är döpt efter en person som hette Skuggi och som bodde i Höfn på sydöstra Island. Skuggi hade en liten lakritsfabrik. Nu har de flyttat produktionen till Reykjavik men dessförinnan hade de bekymmer då det låg öster om glaciären Vatnajökull, och det finns många aktiva vulkaner längs transportvägen som med jämna mellanrum orsakar jökulsårhlaup vilket är stora mängder smältvatten som spolar bort vägarna.

Bingó Lakkrisikulur – är stenhårda lakritskolor med mörk choklad. Island exporterar enorma mängder till Färöarna där de lägger kulorna i kaffet.

Lakritsrör – barnen på Island dricker ”Malt og Appelsin” (apelsinläsk och malt som kan liknas vid vår must)

genom rören. Man kan skapa egna ”vulkanutbrott” då rören reagerar på drycken – det blir som en geiser precis som när man lägger Mentos i CocaCola. Biosalongerna brukar vara nedsödade av detta.

Bakgrunden till drycken är att det var förbjudet med starköl på Island fram till 1983. De nödgade använda maltextraktet, hällde på eget brännvin och gjorde egen starköl.

Maltextrakt – kommer vi ta hem – även den innehåller förövrigt lakrits. Produkten ska enligt produktinformation vara ”närande, stärkande och ge dig bra utseende” på skoj.

Rålakrispastiller – när man kokat ut glycyrrhizan och extraerat allt vatten så får man en seg brunaktig massa. Därefter torkas den och formas till block av 100% lakrits.

Vid behov krossas blocken och man får lakritspulver som blandas i godis.

Isländsk lakrits har ca 3% lakritshalt, den spanska sötlakrits vi har, har ca 6% lakritshalt.

Det var ett urval. Produkterna som säljer bäst är Djúpur, Draumur och Djöflarna.

Vad betyder Djöflar?

- Det betyder jävlar. Vi var med och utvecklade den lakritsprodukten för tio år sedan, godiset lagras i salmiakbad och vänds likt en äldedryck med visst intervall. Att produkten heter Djöflar är inte för att de är fruktansvärt salta (vilket de dock är) utan för att de var jävliga att tillverka. Man ska gärna lagra dessa själv om man har möjlighet – det är lite fukt i och när de ser ut som batterier som har läckt, ja då smakar de som bäst! Det finns två varianter på dessa varav den andra är lite mindre salt.

Jag bjuds på en rundtur bakom butiken i den tidigare bilhallen som än idag vittnar om lokalens tidigare verksamhet med däckspår i betonggolvet.

- Till vänster har vi packrum där alla förpackningar packas. Godiset vägs och plastas in i snygga presentförpackningar.

Här träffar vi Veronica Salleremo som berättar att de dagen till ära packeterat 96 kartonger med tolv påsar i varje.

Vi går vidare och Peller fortsätter.

- I det här rummet kommer vi installera en maskinell packlina. Med transportband och automatmaskin.

Vi har sedan i höstas kontraktspackning då vi packar åt en kedja som har ett separat packrum.

Hur var det då med byggmodellerna? Sonen Halldór berättar:

- Jag var med i en tävling på Hobbyhörnan i Norrköping på temat: vatten – tunnan (flygplanet) och ”crazy” och kom på andra plats. Jag fick blodad tand och jag tycker det är väldigt roligt att bygga.

Vi har mest flygplansmodeller där man får med lim, pensel och färg i förpackningen, vilket är praktiskt om man är turist på genomresa.

Vi säljer modellerna för att jag ska ta flygcertifikat – det är mitt mål.

Daniel Serander
Text och Foto

Erik Hansson
Jägmästare
0738-142500
erik.hansson@ludvig.se

Caroline Lundén
Fastighetsmäklare
Västra Östergötland
0766-977184
caroline.lunden@ludvig.se

Roland Hultman
Fastighetsmäklare
Centrala Östergötland
0706-114908
roland.hultman@ludvig.se

Thomas Nordén
Fastighetsmäklare
Östra Östergötland
0703-727144
Thomas.norden@ludvig.se

Fastighetsmäklarna som kan landet och ser möjligheterna

LRF Konsult har blivit Ludvig & Co. Vi fortsätter att förmedla och värdera skogs- och lantbruksfastigheter. Vi har stor erfarenhet och kunskap om de frågor som kan uppkomma vid köp eller försäljning av lantbruksfastigheter.

Välkommen att kontakta oss.
Läs mer om våra objekt till salu på ludvig.se

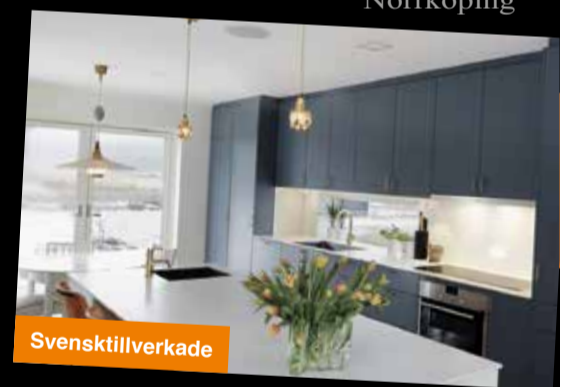
LUDVIG & CO

Ett av Sveriges STÖRSTA sortiment till ett av
marknadens BÄSTA priser

- Nya luckor eller ett helt nytt kök

Köksdesign
Norrköping

Välkommen
att boka ett
kostnadsfritt
hembesök
011-33 11 30

Svensktillverkade

Höstkampanj 20% rabatt
(Gäller t.o.m. 15 november 2021)

Öppettider tisdag och fredag 14-18, lördag 10-14

Tel 011-331130 Mobil: 072-350 32 25

fredrik@koksdesign-norrkoping.se www.koksdesign-norrkoping.se

Jaktmark sökes

Arrende eller medlemskap i jaktlag.

Lång jaktlig erfarenhet, bl.a. som

ordförande i ÄSO i 20 år och

jaktprovsdomare för älghundar i 36 år.

Inga anspråk på kött.

Svar till: ne.pettersson52@gmail.com

Tack för att du läser
Söderköpings-Posten

Tack för att du
annonserar i
Söderköpings-Posten

Nytt nummer ute
den 23 oktober

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga
arbete för ensamma och äldre i Söderköping

Sport Bemanning hjälper idrottare att komma i arbete

Jag träffar Malin Österström som är vice VD och Åsa Tholander som är ekonomiansvarig på företaget.

- Många idrottare bor på en ort under en till två säsonger innan de går vidare i karriären och byter klubb. De har speciella förutsättningar för att arbeta då de har träningar, läger och matcher som de ska hinna med. Vi hjälper dem att komma ut i arbetslivet, berättar Åsa.

Hur startade företaget?

- Det var min man och en kompis till honom som startade företaget för ett och ett halvt år sedan, berättar Åsa. De har erfarenheter från hockeylaget IK Guts i Finspång där många spelare har svårt att matcha arbete med tiden i klubben.

"Företaget är inte vinstdrivande och hittills har man kunnat ge klubbarna en återbäring på drygt en miljon kronor."

Grundarna brinner för att föreningsliv och idrotten ska överleva. Det blir allt svårare att attrahera ideella krafter och då behövs det mer pengar till idrotten. Företaget är inte vinstdrivande och hittills har man kunnat ge klubbarna en återbäring på drygt en miljon kronor.

Hur många är ni som arbetar i företaget?

- Vi är fem som arbetar på kontoret. Vi har ca 50 personer ute i arbete per dag men om man tittar på lönelistan (då alla inte arbetar varje dag) så är det runt 160 personer som vi sysselsätter.

Hur går det till när ni får ut idrottarna i arbete?

- Vi tittar på företagets behov, vad behöver de för kompetens och så vidare. Det är ett spännande pussel att lägga.

Vilka klubbar hjälper ni idag och var arbetar idrottarna?

- Vi har samarbeten med flera klubbar både i Norrköping och på mindre orter, som exempelvis WIF i Valdemarsvik. Vi har idrottare ute på jobb i Söderköping, Valdemarsvik, Norrköping och Nyköping. De flesta inom lager, då de i dagsläget har ett otroligt tryck efter alla hinder i och med pandemin.

Var ser ni er om två till tre år?

- Vi gillar inte att sitta still, så kan nog bli en expansion både lokalt och i en större geografi.

Det finns en del bemanningsföretag i Östergötland men vad vi vet så är vårt företag med inriktningen till idrottare unikt, avslutar Malin.

Daniel Serander

Anne-Louise i ett soligt Söderköping.

"Stadskärneföreningen och våra medlemmar kan konstatera att för många företag inom service och besöksnäringen har försäljningen och antalet kunder varit större än på många år."

I Söderköping klarar vi det tillsammans!

I Söderköpings lokala affärs- och näringsliv rullar det på. Stadskärneföreningen och våra medlemmar kan konstatera att för många företag inom service och besöksnäringen har försäljningen och antalet kunder varit större än på många år.

Det är väl ett gott tecken på att vi har ett brett utbud att välja på när vi varit så många som fått stanna hemma, jobba hemifrån eller faktiskt varit förhindrade att resa i väg. Många företag har också kunnat snabbt ställa om och breddat sin service med allt från hemleveranser till att man kunnat shoppa privat på bokade tider. Bravo säger vi!

Det är också viktigt att många medborgare upptäckt

att i Söderköping klarar vi det tillsammans. Flera är de personer som stöttat våra butiker och matställen med att hämta mat och varor. Det känns som om det alltid finns hjälp från en granne där man bor. Det är en känsla som vi ska ta vara på och använda som ett argument för att handla mer lokalt och se till att vi står starka även om det kommer svårigheter och hinder förutom en pandemi.

Som säkert många märkt så har det "blommat upp" många lokala odlare och gårdsbutiker runt om i kommunen. Det är väl också ett tecken på att vi uppskattar mer och mer det lokala. Vi i Stadskärneföreningen välkomnar alla företag och företagare i vår förening och vi ser fram emot att få fler och fler med i vårt nätverk och vår gemenskap. Vi stöttar och peppar varandra samt inte

minst hjälps vi åt att marknadsföra alla fina lokala initiativ så att vi får ännu mer kunder och företag kan växa. Föreningen stöttar också nya företagare och idéer genom att medverka till att det finns kurser för nyföretagare och de genomförs nu för fjärde året i rad på vår fina mötesplats, CoOperate Coffice beläget mitt i stan. Vill du veta mer om oss eller om det utbud av verksamhet som föreningen ordnar på Coffice så kontakta oss gärna via vår hemsida: www.isoderkoping.se

Anne-Louise Kroon
Ordförande i Stadskärneföreningen

VI HAR PLATS FÖR DIG

Hyr ett välutrustade kontor

Boka en plats i vår öppna yta

Ta klivet till digitala möten och event hos oss

CoOperate COFFICE

cooperateoffice.se · Söderköping

Ledig förskoleplats

Vill du att ditt barn ska gå på en förskola med engagerad personal och liten barngrupp?

Snigeln förskola är ett modernt föräldra-kooperativ som ligger mitt i Söderköping. Här jobbar personal och föräldrar tillsammans för att skapa en trygg och utvecklande miljö för barnen. Varje dag serveras mat lagad från grunden av vår kock.

Låter det intressant?
Hör av dig så berättar vi mer!
Kontakta antagning@snigeln.se

www.snigeln.se

Månadens nystartare: HealUP

I samarbete med NyföretagarCentrum

Hilda tog hjälp av NyföretagarCentrum när hon startade eget.

Foto: Privat

Mitt namn är Hilda Nilsson och jag är en tjej som startade den enskilda firman HealUP som hjälper ungdomar och vuxna som kämpar mot ätstörningar. Namnet HealUP representerar läkningen vi tillåter ske på insidan.

Efter att ha pluggat, presterat, jagat drömmar som inte var mina, gått självutvecklingskurser och försökt trampa stigarna som samhället ofta vill att vi ska gå på började jag se en starkare mening i att jobba med något jag verkligen brann för. Jag fann en starkare mening i de tuffa åren jag gick igenom och bestämde mig för att göra något fint av det.

Jag skapade firman HealUp som idag hjälper, stöttar och coachar ungdomar som lider av ätstörningar och bristande självkänsla. I en tanke om att vara resursen jag själv saknade under min tid som väldigt sjuk. Jag har även startat podcasten "Ärligt Tränat" och är på gång med fler projekt inom ämnet.

Företaget startade i maj och det började direkt komma klienter vilket jag tyckte var så överraskande. Unga som äldre hörde av sig och det var nytt men väldigt spännande. Det absolut finaste med att driva denna verksamhet är att se hur människor som levt fast i tanken om att de inte är tillräckliga, spricker upp på något sätt, låter fasader rasa

och byggas om på nytt, på deras vis, för allt de innerst inne är.

NyföretagarCentrum och Almis rådgivning har gett mig otroligt mycket på resan och att få se andra som också har drömmar om annat jobb är otroligt inspirerande.

I framtiden drömmer jag om att starta min egen klinik där dietister, psykologer och terapeuter jobbar nära varandra för att bidra till en läkning och ökad självkänsla hos ungdomar som kämpar. Jag kommer även erbjuda föreläsningar och workshops för att sprida mer kunskap och medvetenhet inom området. Min dröm är att om ett par år ska alla som lider av ätstörningar veta vart de kan vända sig för hjälp. HealUp handlar om att kunna bidra till en förbättrad livskvalité och påminna människor om att allt vi suktar och längtar efter omkring oss och jagar på utsidan, finns inuti oss.

Har du någon i din närhet som kämpar med maten, kroppsbilden eller sin självkärlek är ni varmt välkomna att höra av er för ett kostnadsfritt konsultationssamtal. Maila till hilda.coachingnilsson@gmail.com.

Det går att bli frisk och fri, livet är för kort för att inte våga leva våra dagar i kärlek till oss själva.

Hilda Nilsson

"- Mycket bra, vi är nöjda med det första året. Ett speciellt år är att öppna ett nytt apotek under pandemin och där kunderna ska hitta hit och lära känna oss i personalen. Vi har utvecklat relationer och kan lämna personliga råd. Vårt utbud har förändrats och utökats utifrån kundernas önskemål och behov."

Melad är nöjd med första året i Söderköping.

Apotek Hagatorget firar ett år sedan starten

Länets enda enskilt ägda apotek, Apotek Hagatorget, firar ett år.

Jag träffar Melad Kandila för att fråga hur det känns?

- Mycket bra, vi är nöjda med det första året. Ett speciellt år är att öppna ett nytt apotek under pandemin och där kunderna ska hitta hit och lära känna oss i personalen. Vi har utvecklat relationer och kan lämna personliga råd. Vårt utbud har förändrats och utökats utifrån kundernas önskemål och behov.

- Vi har fått många bra recensioner, allt från att kunder bara kommit in och uttryckt sin tacksamhet och förtydning, till bra omdömen på sociala media och Google. Vi har bra personal och kunderna uppskattar vår service. Vi är så tacksamma och det är jätteroligt.

En stor nyhet under det första året var starten med apodos i november. Att kunna erbjuda kundernas mediciner förpackade i plast med dagliga doser. Det tog tid, men det gick till slut att få den tjänsten från Apoteket.

Nu har vi utanför apoteket på Hagatorget fått en parkeringsplats som är mycket uppskattad, inte minst av äldre och rörelsehindrade. Jag måste säga att kommunen har varit mycket förstående och tillmötesgående. Kommunen lyfter oss och alla butiker i stan, vi kompletterar ju varandra. Vi samarbetar och jag tycker om att utveckla sociala kontakter, det är det bästa jag vet.

I somras kom turister från många städer landet över, från platser som jag aldrig har hört talats om. Så sålde vi många säsongsvårer som laktostabletter, allergimedier, myggmedel och solglasögon m.m.

Hur ser framtiden ut?

- Jag är alltid öppen och nyfiken på att utveckla verksamheten. Jag har idéer, säger Melad och ser glad och hemlighetsfull ut.

Åke Serander
Text och Foto

På Fri Fot

Dipl. Med. Foterapeut & Dipl. Nagelterapeut
CHRISTINA FORSMAN NILSSON

Rådhusorget 3, 614 34 Söderköping
 0121-26 00 60 • 070-482 62 15
 kicki-forsman@telia.com • www.påfrifot.se

**Ditt företags
 Kommunikationskonsult**
 med marknadsjuridisk kompetens

Jag hjälper er med:

- Logotyper
- Grafiska profiler
- Tryckt marknadsföring
- Sociala medier
- Copywriting
- Journalistik
- Hemsidor
- Annonsproduktion
- Marknadsföringsrådgivning

**Hjärter
 Esse**

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.com
 Rådhusorget 3, Söderköping

LBM AB

Tillbyggnad, renovering,
 Attefallshus, stugor/bodar,
 badrum, fönster- och dörrbyten

Välkommen att kontakta
 oss för mer information

Håkan 0705-777546 - www.lbmbbygg.se

**Nytt nummer ute
 den 23 oktober**

Heidis lokala serie.

Heidi Silberclau

Från boken "Lilla Fruntimret". Gunilla Dahlgren

Teckning från bokstavligtmatat.se. Maria Hellqvist

**Läs lokala nyheter i
 Söderköpings-Postens
 app varje dag**

Den stora älgvandringen, the science fiction version.

En målning från Ola Art.

Ola Niklasson

				FÖR-NUFTIGA	MALADE NON-CHALANT	STÖTS UR KAR REGLAGE
BLIXTRAR OCH DUNDRAR						
LINDA OCH LISTA						
BIT						
EFTER SNÖ VID PLUS						
FYLLA PÅ MOBIL					GRA-FISK FIGUR	
KON-TAKT MER ÄN DUBBELT	KRYDD-SAS	KORT NUM- MER	OXJUDE 1176 MYT	SKÖLD- PADDA I TECKNA- SERIE	SEGER- TECKEN FUNGE- RA	FLÄKT VID- UNDER
	VIRKE PÅ TEHE- RANBIL			RUSK I APRIL PIGTJU- SARE		
PYTON				MAKRILL- ELVA	GEMÅL HAR STARK I RYGGEN	FRID ORÖR- LIG
SAADE				MEST VRÅNGA		
TRAI- LER						
100 KVM						
SYRISK STAD I RUINER	ROV- FÄGEL BRILJE- RA		GRUND- LIG	VRICKAS MED I EKAN BRUKAR		TRÄFF PÅ KON- TORET
			BACKE			SKADIS- RAPACE
RUM I SKALL- BENET	OÄND- LIGA MÅNG- DER	VILL SKIDA- KARE HA OHYRA			FLYTTAR NORR- BOTT- NINGEN	EDGAR ALLAN... DISKAS MED
				NÖTS I SKIKTET FÄRG- STARKT		
ÖVER- LÄMN- DE		STICKA FÖR LAG- RING		NAMN OCH KORT- SPEL		TRAK- TERING
ILLA OM- TYCKT INSEKT					SLAV- GÖRA	
						UT- NÄMNT

Namn:

Adress:

Lösning till förra numrets korsord

	PLANTE- RINGS- FÖRSÖK	U	GÖROMÅL IMUSTERI POJKE I SKOLAN	K	BYRA	GER UPP- LYSNING	ANGELÅ- GENHET OFTA PA ENTRÉ	GRA- CIOUS FRANSK DANS
	ODLAS I VISS SKOLA	P		RENSA				
	K	R	A	T	T	VISA MED FINGRET	BRUTEN KOMMER MED KRI- STALLER	AV
	FOR LÖV- BORT- TAGNING	E	BE- SKÄRS PÅ TRÄD KLANG	T	O	P	P	S
	ATER- GER LJUD JUNIOR	S		T	E	R	E	O
	EN SAL- VADOR & HÖRS I ÅRHUS	S		O	N	K	R	Ö
	D	A	N	S	K	A		
	MISSFÖRSTÄR AR BRA PÅ APPLEN	F	ETT LANDS TOTALA EKONOMI	K	E	B	LYA FYSIO- NOMI	SUPER I ALPIN BACKE
	TON PÅ ÅK I KRÄKÖM	A	SKOL- ÄMNE ANGLÄ- STAD	K	E	M	B	Y
	Ä	P	P	E	L	B	L	O
	BE- FRUKT- NING SKRIVEL- SE	P		O	L	L	I	N
	KAN JÖR- DENS STRUK- TUR	P	AKER SKIDOR EFTER	T	P	FÄST- FOLK	BROMS HYMN I DOM	P
	G	E	O	L	O	G	P	E
	DROG	L	FÖR- BUDET INSEKTS- MEDEL	S	T	L	A	G
	L	S	BRÅK DRÄR PÅ SMIL- BANDEN	K	U	R	R	A
	PRODU- CENT VÄXTER	O		D	L	A	R	E
	Ö	R	N	O	R	M	A	N
		T	E	R	N	O	R	M
		R		A	N	D	I	E

Lämna in din lösning till redaktionen (brevlåda finns på gården) eller posta: **Söderköpings-Posten Storgatan 2 614 30 Söderköping** Vi lottar ut fem trisslotter bland de rätta lösningarna. Svara senast den 15 oktober.

Vinnarna

Vinnare Korsord
Anna Hultin, Söderköping
Kerstin Karlsson, Söderköping
Alf Lindgren, Nynäshamn
Kerstin Ericsson, Ekerö
Britt-Marie Björk, Söderköping

Vi gratulerar vinnarna!

Läs gärna tidningen på nätet:
www.soderkopingsposten.se

Ratta in RadioWix på 97,9
Din lokala Radiokanal i Valdemarsvik

VALDEMARSVIK 97.9 MUSIK FÖR ALLA

Hällbar Kök Söderköping

Min Husse & Matte får också följa med in!

Kanalhamnen 3 • 073 707 19 76
Ons - Lör 11.30 - 21.00 • Sön 11.30 - 16.00

ELCENTER i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70
Din lokala installatör sedan 1989
Företaget som leder strömmen
www.elcenter.se

Ekströms **FASTIGHETSSTÄD** i Norrköping AB

BEHÖVER DU HJÄLP MED STÄDNING?
Trappstäd • Fönsterputs
Golvvård • Hemstäd
Flyttstäd • Kontorsstäd
www.faststad.se
Tel. 011-12 33 40

VÄRMER DU UPP DITT HUS EFFEKTIVT?
Välkommen att kontakta vår energi- och klimatrådgivare med frågor.
Per Sjöström
011-15 16 44
SÖDERKÖPING.SE

Tack för att du läser Söderköpings-Posten

“En personlig idyll med enastående upplevelser”

Söderköpings Myntet

Den perfekta gåvan i årets julklapp!

Söderköpingsmyntet är en uppskattad gåva till både jul, dop, student, bröllop och ett fint sätt att visa personalen uppskattning. När du ger bort ett Söderköpingsmynt bidrar du till att Söderköpings butiker, restauranger, caféer, salonger och andra serviceföretag kan utvecklas och leva vidare.

Myntet är unikt och fungerar som ett traditionellt presentkort och gäller hos Stadskärnans medlemmar.

Myntet finns i valörerna 100, 250 samt 500kr. De finns att köpa hos Boutique Ramunda, CoOperate Coffice, Guldmakeriet, Turistbyrån, och Ängens blommor. Du kan också beställa dina mynt genom att maila: info@isoderkoping.se

Shoppa ät & njut i Söderköping med Söderköpingsmyntet

Söderköpingsmynten gäller hos våra medlemmar, för mer info.

www.isoderkoping.se

Skördetid i Söderköping 23 okt - 6 nov

Loppis

Skörde- & hantverksmarknad

Handelns dag

Handla & vinn!

Restauranger & caféer erbjuder vällsmakande höstmenyer

Butikerna laddade med fina höstberjudanden

Höstlovsaktiviteter för barnen

Campingplatserna håller öppet mm

Shoppa, ät & njut hos oss!

Övriga medlemmar

#viklarardettillsammans #tackförisommar
#shoppaätanjuta #isoderköping
#händerisoderköping #visitsoderköping
#supportyourlocalsoderköping

STADSKÄRNAN I **Söderköping**

Annonsering i samarbete med **Söderköpings-Posten**